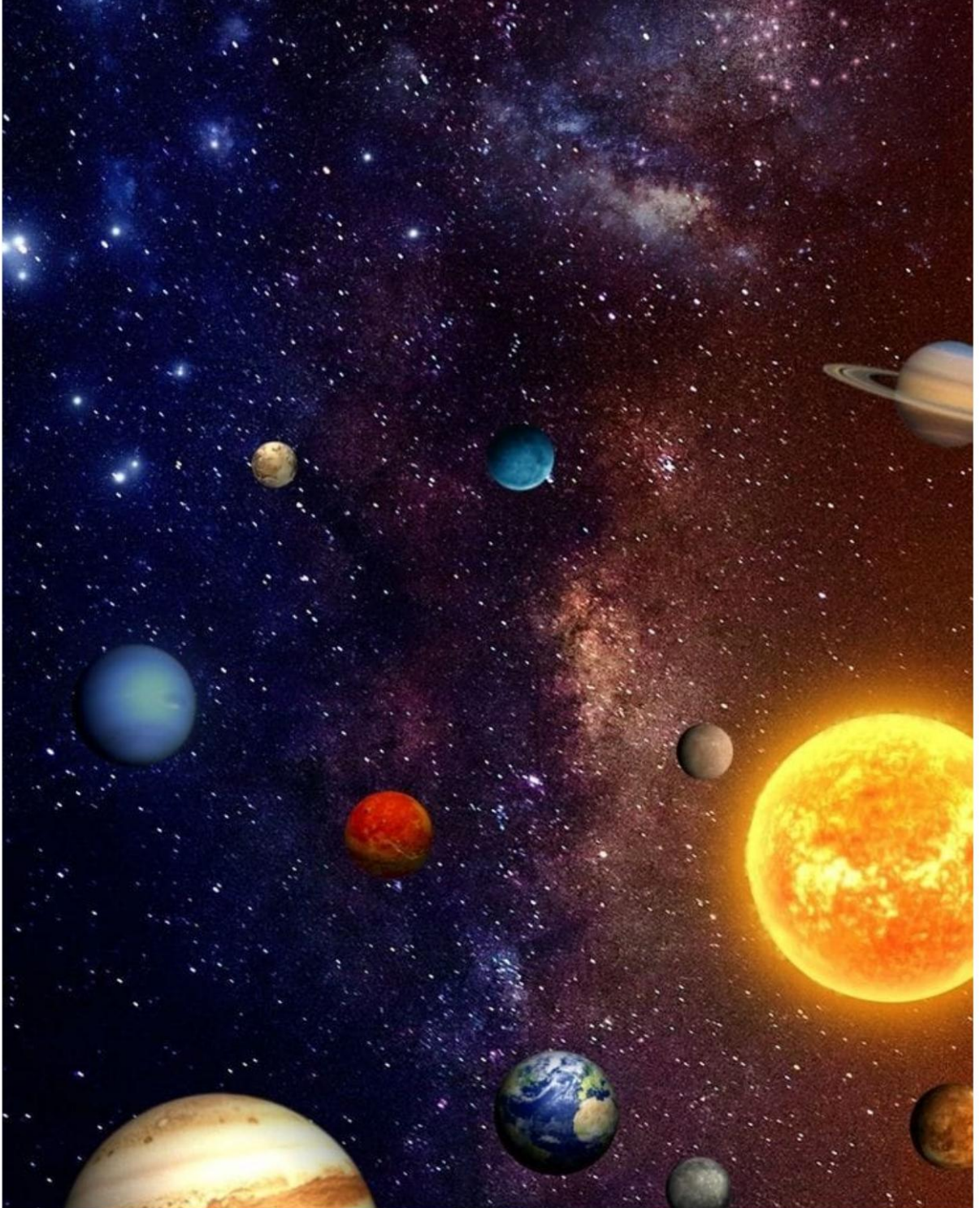

29. SÖZ DERS NOTLARI

Beka-i Ruh ve Melaike ve Haşre Dairdir

NUR DERSİ

MELAIKELER VE RUHANIYAT HAKKINDA NEYİ NE KADAR BİLİYORUZ?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

29. Söz, Sözler, 504'ü müzakereli ders yapacağız. 3 tane dehşetli mevzu var. Bir atıf yapacağım. 19 Mektub'un fihristesinde şöyle yazar; "3 risale felsefe ile akılla yazılamayacağını, akıl ve felsefenin ayağının yetişemeyeceğini, bu 3 risalenin mevhome-i ilahiye olduğunu, Kur'an'ın icaz-ı manevisi olduğunu, beşerin takat-ı fevkinde olduğunu söyler." Hangileridir bunlar? "29. Mektup, 29. Söz, 30. Söz" Fihristeleri de ekseriyetle üstad yapmış ve abilerin imzalarını atmış. Risale'de bazı haşiyeler var. Mesela 15. Şua'nın altında bir haşiye var. Üstad yazmış, Ceylan ağabeye imza ettirmiş. 15. Şua'nın altında müceddit hakkında takriz var, tamamen üstad yazmış, abilere imza attırmış. Bu 29. söz zordur, bunu en baştan söyleyelim.,

Beka-i Ruh ve Melaike ve Haşre Dairdir.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ ۖ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي

Şu makam, iki maksad-ı esas ile bir mukaddimeden ibarettir.

Ekseriyetle melaike ve ruhaniyat karıştırılıyor. Cinlerle de karıştırılıyor. Toplum melek, şeytani cin biliyor, ruhaniyat bilinmiyor. Ruhaniyat ise alem-i gayb ve alem-i şهادette olanlar ile ervah-ı aliyeler ve ervah-ı habiselerden oluşuyor. İmam-ı Gazali'den nakledelim. 4 taifedir. Her taifenin de 1000 tane cinsi vardır. "Dam, Ham, Tam, Test." 4000 ruhani çeşidi var. Cinlerden söyleyelim. Suda yaşayanlar, toprakta yaşayanlar, havada yaşayanlar, ateşte yaşayanlar farklıdır. 4 taifede de Müslüman ve kafirleri vardır. Cinlerin Müslümanları vardır ama şeytanların Müslümanları yoktur. Peygamber Efendimiz (asm) cinlere tebliği götürmüş, kabul edenler de olmuş, kabul etmeyenlerde olmuş. Kabul etmeyenler sahabeye saldırmışlar. Peygamber (asm) sahabenin etrafını besmele ile çevirmiş. Sahabilerden birisi diyor ki; "Ben peygamberin o çizdiği çizgiden çıkmadım. İnce bir cam gibi yere gelip çarpıyorlardı, çarpan ölüyordu" diyor. Bu yüzden akrabalarınız dışında kimseye bir şey okumayın. Size bir şey yapamaları bile sevdiklerinize zarar verirler.

Ruhaniyattan söz açıldı. Sözler 246'da ervah-ı habise ve ervah-ı aliyeden bahsediyor. Ruhaniyat şu? Tefekkür ederken yaratılan ruhaniyat güçtür, kuvadır. Dimağdakiler kuvadır, vicdandakiler histir, kalptekiler duygudur, ruhtakiler latifedir. Tefekkür ederken ruhani yaratılıyor. Ağzımızdan küfür çıkarsa ruhani yaratılıyor, ervah-ı habise yaratılıyor. Düşündüğün şey enerji ya, işte o ruhaninin vücududur. İçinden harama bak, bak diye ses geliyor ya, o şeytanın vücududur. Bakmadın, kafanı çevirdin, o enerji yok olmayacağı için hayra inkılap eder. Seyyat hasenat olur. Bazen içimiz sıkılıyor, daralıyor. Allah bizi kabz hali ile terbiye ediyor. Bunu doğru okursan kabz halinden çıkıyorsun.

Şu nihayetsiz fezaî alem, şu muhteşem semavat burçlarıyla, yıldızlarıyla zışuur, zihayat, ziruhlarla doludur.

❖ Ruhaniyatlar neyden yaratılıyor?

Belki madde-i nurdan, hattâ zulmetten, hattâ esîr maddesinden, hattâ manalardan, hattâ havadan, hattâ kelimelerden zîhayat, zîşuuru kesretle halk eder ki hayvanatın pek çok muhtelif ecnasları gibi pek çok muhtelif ruhanî mahlukları, o seyyalat-ı latîfe maddelerinden halk eder. Onların bir kısmı melaike, bir kısmı da ruhanî ve cin ecnaslarıdır. (Sözler, 507)

Bu elimi kaldırdım, ruhaniyat yaratıldı. Allah Resulü (asm); **“Kabre girdiğin zaman bütün korkunç seslerin toplamı bir arada olacak, bütün pis kokuların toplamı bir arada olacak, bütün pis görüntülerin toplamı bir arada olacak ve kabir ehline saldıracak. Kabir ehli “Sen kimsin?” diyecek. O pis şeylerin toplamı diyecek ki; ‘Ben filan yerde ettiğin küfürüm..”** Bunlar donmuş ve bu hale gelmiş. Her şey ruhani oluyor. Elimi kaldırıyorum, ruhani oluyor. Şarap kaldırırsan ervahı habise, Kur’an kaldırırsan ervah-ı aliye oluyor. Sözler 246’da diyor; **“O nev’in istidadını bozan ve yanlış yollara seevk eden mevadd-ı şerire ile onların mümessilleri ve sekene-i habiseleri..”** Ruhani dediğimiz ervah-ı habise 2 şeydir. Haram düşünceler ruhani oluyor, donuyor, mevadd-ı şerire oluyor. Bir de onun yanında asker gibi mümessilleri var, temsilcileri var.

Hangi maddeler ervah-ı habisedir? İnsanın fitratını bozan her şey ervahı habisedir. Yılan fitratı bozuyor, akrep, haram, televizyon görüntüleri. Televizyondaki o haram dalgalar ervah-ı habisedir, insanda girdiği zaman enerji olur, be enerji mevadd-ı şerireye dönüşür ve vücutta oluşumlara sebep olur. Kanser de mevadd-ı şeriredir. Hastalıklar da mevadd-ı şeriredir, ademidirler, vücutları ademidir.

Şuan benim sestem ervah-ı aliye oluyor. Şuan kafanızda canlanan her şey ervah-ı aliye oluyor ve sizi tamir ediyor. Şuan da benim ağzımdan çıkan her şey zihayattır, zişuurdur, ziruhtur, canlıdır, ruhludur. Şuan konuşmalarımızın hepsi ahirette ağaç oluyor. Mektubat 348’de **“Güzel ahlaklı güzel düşünür. Güzel düşünen, güzel levhalar görür; fena ahlaklı fena düşündüğünden, fena levhaları görür.”** O zaman düşünceler ahlakı oluşturmaz, güzel ahlak güzel düşünceleri oluşturur, güzel düşünceler güzel levhaları, güzel bakışları oluşturur.. Güzel bakış ile de her şeyin güzel cihetini gösterir ve hayatından lezzet alır. Su-i ahlaklı ise kötü düşünür, kötü levhalar görür. Su-i ahlaklı adamın 5 özelliği var, Mektubat 34’de söylüyor; **“Ahlaksız insanlara derler: “Hased etme! Hırs gösterme! Adavet etme! İnad etme! Dünyayı sevme!”**

Tırnak yemek gibi alışkanlığını ervah-ı habise yaptırıyor. “Bir sigara versene” diyor. Sigara içmek süreçtir, sigaranın dumanı sonuçtur. Sigaranın dumanı kimin işine yarıyorsa, o sigara iç diyor. Duman kimin gıdasıysa o sigara içtiriyor. Yanan ateşten çıkan dumandan cin, çıkan nurdan melaike, çıkan ateşten şeytan, çıkan külden insan yaratılıyor.

Sözler, 353’de **“güzel kokular güzel ruhanileri, kötü konular kötü ruhanileri sever.”** Allah Resulü (asm) **“Bana güzel koku sevdirdi”** demesi güzel ruhanilerin sevdirilmesine işaretir. Ondandır ki Üstadımızın çamaşırını kirlenmeden çamaşırını değiştirdiğini Tarihçe’de söylüyor. Örneğin çamaşırını banyoda bırakmamak. Asla bırakma. Çünkü orada Kur’an okunmadığı için orda oluşacak ervah-ı habiseler o çamaşırın sahibini kokusundan bulur. Banyondan çıkarken orada alamet bulundurmayacaksın. Hiçbir malzemeni orada bırakmayacaksın. Çıkarken her yere su tutacaksın. Allah Resulü (asm) **“Banyoda bevleden vesvese hastası olur”** buyurdu.

❖ Ruhanilerin kötüsünü nasıl defedeceğiz?

Sözler 246'da ervah-ı habiseden bahsediyor. Sözler, 258'de bunları defetmenin yolunu söylüyor. **“Tılsimat-ı Kur'an'ıye ile gider”** diyor. Tılsimat-ı Kur'aniye nedir? **“Fakat şimdiki gibi bazan kendine emvat namını veren cinlere, şeytanlara ve ervah- habiseye musahhar ve maskara olup oyuncak olmak değil, belki tılsimat-ı Kur'an'ıye ile onlara tesir etmektir, şerlerinden kurtulmaktır.”** Emirdağ 1, 148'de, Mektubat 143'de, Latif Nükteler 32'de **“Hurufat-ı Kur'an'ıye maddi ilaçlar gibi tesiri var”** diyor. Orada Üstat Hurufat-ı Kur'aniye'ye 3 tane misal veriyor. Toplam 14 tanedir Hurufat-ı Kur'aniye. Mesela cin çağırıyorlar, **“Ey falancanın ruhu geldinse”** diyorlar. Ya da **“Ey Muhyiddin-i Arabi'nin ruhu geldinse bu fincanı buraya getir”** diyorlar. Senin pis masana Muhyiddin-i Arabi'nin ruhu mu gelecek, Gazali'nin ruhu mu gelecek? O zaman niye fincan yürüyor? Üstad Emirdağ 158'de **“Gelen cinlerdir”** diyor. Bazı cinni hastalıkları tedavi ettiğini söyleyen hocalar **“ben cinlerle işim yok, şehitlerle işim var”** diyorlar. Sen onu git takkeme anlat. Emirdağ 2, 158'de **“Risale-i Nur'u bilmeyenlere hastalıkları tedavi etme adı altında girerse zarar görür”** diyor. Böyle yerlere gitme kardeşim? Hiz'bül Kur'an oku, her gün cüzünü de oku, haftada birkaç kere derse git. Halen sıkıntın varsa doktora git, bu kadar basit.

Bir tedavi çeşidi de Risaleyi yazmaktır. Yazarak çalışacağız. Nasıl çalışacağız? Ben mesela hisse çalışıyorum. Risale'de his geçen yerleri topluyorum. İlgimi çeken yerleri kırmızı ile metini yazıyorum, yeşili ile de anladığımı yazıyorum. Yazmakta farklı bir ruhaniyat devreye giriyor. Sırf okumakta Allah'ın göz, kafa, ağız sıfatı var. Yazmakta ise Allah'ın kudreti de giriyor. Namazı duymayacak şekilde kılarırsan namaz olmaz. Kıraatın farzı kendin duyacak kadardır. Barla'da **“Matlup olan istifadeli olması için okuduğunu anlamak, anladığını başka kağıda yazmaktır”** diyor. Hatta orada renklerle altını çizmektedir diyor. Bunları yaptın halen hastalık geçmiyorsa doktora git kardeşim. Hormon m eksik, ne eksinse tedavisini yapısın. Cincilere gitme, onların kendisi zaten hasta.

Her şeyden ruhani yaratılıyor diyoruz. Bu kadar ruhani olabilir mi? Mesela her bir yağmur damlasını ruhani indiriyor. Hatta indiriyor ve bir daha yukarı çıkmıyor.

Mukaddime

Melaike ve ruhaniyatın vücudu, insan ve hayvanların vücudu kadar kat'îdir, denilebilir. Evet, On Beşinci Söz'ün Birinci Basamak'ında beyan edildiği gibi: Hakikat kat'iyen iktiza eder ve hikmet yakînen ister ki zemin gibi semavatın dahi sekeneleri bulunsun ve zîşuur sekeneleri olsun ve o sekeneler, o semavata münasip bulunsun. Şeriatın lisanında, pek çok muhtelifü'l-cins olan o sekenelere melaike ve ruhaniyat tesmiye edilir.

İnsan ve hayvanın varlığından şüphen var mı? Yok. Ruhanilerin vücudu da o kadar kesin. 15. Sözde ne vardı? Şeytan ve Kur'an tilmizi, semavat basamakları (?) Burada şunu söyleyelim. Recm-i şeytan var ya, yıldız kayması, meteor diyorlar. Oysa ki yıldız kayması yukarıdaki karakollardan hırsız yapmak isteyen şeytan ve cinni şeytan karakollara gelip bilgi çalmaya çalıştığı zaman melekler mancınık atıyorlar, onları kovuyorlar. Bunu bize orada da hak batıl mücadelesi var diye bir alamet koymuş. Onun alameti yıldız kaymasıdır. Yıldız kaymasını görürseniz o mancınıktır. Burada ezan okunmasıdır, namaz kılmaktır.

❖ Allah'ı bilmeyene meleklerle iman ispat edilebilir mi?

Adam vücuduna ben diyorsa, kendi ruhunu inkar ediyorsa buna melaikeyi nasıl ispat edeceksin? Adamın kendini tanıma sorunu var. Üstad böyle olanlara bile miracı da melaikeyi de ispat etmiş. Diyor ki; **“Böyle olanlara anlatılmaz ama hakikat o kadar bedihidir ki kendi ruhunu inkar edenlere..”** diyor ve saat misaliyle anlatıyor.

“Hakikat kat’iyen iktiza eder ve hikmet yakînen ister ki zemin gibi semavatın dahi sekeneleri bulunsun.” Semavatta da yaşayanlar var. Uçakta giderken onlara selam ver. Uçaktan korkanlara Mikail (aleyhisselam)’ın ruhuna 3 ihlas, 1 Fatiha gönder rahatla diyor bir pilot. Ehli olduğu için öyle bulmuş. **“Ve zişuur sekeneleri bulunsun.”** Yani orada bulunanlarda şuur sahibidir ve senin Fatiha’nı duyar. **“Ve o sekeneler, o semavata münasip bulunsun.”** Yani oraya uygun olsun. Ateşte yaşayan ruhaniler var, dumanda yaşayanlar var, suyun altında yaşayanlar var. Süleyman (aleyhisselam) dalgıçlık yaptırarak cevher çıkarttırdı suda yaşayan ruhanilere.

Cinler gaybı biliyor demişler. Bununla ilgili ayet var. Süleyman (aleyhisselam) bastona dayalı olarak ölmüş. Peygamberlerin cesedi çürümeyeceği için 6 ay geçtiği halde cinler öldüğünü bilememişler. Öldüğü nasıl anlaşılmış? Baston çürüyünce düşmüş. O zaman Süleyman vefaatt etti demişler. Hani cinler gaybı biliyordu. Sebe suresi 14. ayette **“Süleyman’ın ölüm fermanını çıkarmamızdan sonra cinler ve çevresindekiler onun öldüğünü ancak dayandığı asasını bir ağaç kurdunun yemesi sonucunda kendisinin yere yıkılmasından sonra anlayabildiler. O yere düşünce cinler kesin olarak anladılar ki şayet gaybı bilmiş olsalardı kendilerini zelil ve perişan eden angarya işlerde devam edip gitmezlerdi.”** Tefsirlerde ben 6 ay diye okudum. Cinler yanlarındaki Süleyman’ın vefat ettiğini anlamadılar da gaybı nasıl bilecekler. Bizler hasta oluyor cin, göz değdi cin, karı kocayı barıştıralım cin.. Ya da her şeye göz değdi diyoruz. Ancak gıpta edilecek göz için geçerli bu.

“Şeriatın lisanında, pek çok muhtelifü’l-cins olan o sekenelere melaike ve ruhaniyat tesmiye edilir.” Dinimiz bunlara melaike ve ruhaniyat demişler. Semavatta yaşayanlara deniliyor ama bunlar ayrı milletlerdir. Burada nasıl insan ve hayvan yaşıyor ama farklılarsa semavatta yaşayan melaikeler ve ruhaniyatlar farklı milletlerdir.

MELÂİKELERİN KONUŞULAMIYAN VE BİLİNMEYEN ÖZELLİKLERİ!

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ - بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1 تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ

2 قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي

Şu makam, iki maksad-ı esas ile bir mukaddimededen ibarettir.

Mukaddime

MELÂİKE ve ruhaniyâtın vücudu, insan ve hayvanların vücudu kadar kat'îdir denilebilir. Evet, On Beşinci Sözün Birinci Basamağında beyan edildiği gibi, hakikat kat'iyen iktiza eder ve hikmet yakînen ister ki, zemin gibi, semâvâtın dahi sekeneleri bulunsun ve zîşuur sekeneleri olsun ve o sekeneler o semâvâta münasip bulunsun. Şeriatin lisanında, pek çok muhtelifü'l-cins olan o sekenelere "melâike ve ruhaniyat" tesmiye edilir.

Beraber hakikat açılımını konuşalım.

Evet, hakikat böyle iktiza eder. Zira, şu zeminimiz, semâya nisbeten küçüklüğü ve hakaretiyle beraber zîşuur mahlûklarla doldurulması, ara sıra boşaltıp yeniden yeni zîşuurlarla şenlendirilmesi işaret eder, belki tasrih eder ki, şu muhteşem burçlar sahibi olan, müzeyyen kasırlar misali olan semâvât dahi, nur-u vücudun nuru olan zîhayat ve zîhayatın ziyası olan zîşuur ve zevil'idrak mahlûklarla elbette doludur. O mahlûklar dahi, ins ve cin gibi, şu saray-ı âlemin seyircileri ve şu kâinat kitabının mütalâacıları ve şu saltanat-ı rububiyetin dellâllarıdır. Küllî ve umumî ubûdiyetleriyle, kâinatın büyük ve küllî mevcudatın tesbihatlarını temsil ediyorlar.

Zihayat, nur-u vücud, zîşuur kavramları önemli. Vücudu konuşalım. Nuru konuşalım. Ziyayı konuşalım. Şuuru konuşalım.

1)Vücud nedir? 2)Nur nedir?

3)Ziya nedir? 4)Şuur nedir?

"Hayat vücudun nurudur." Yani aslıdır. Vücud denilen şeyin ademden vücuda çıkması hayat malzemesi ile olur. Kudret yaratacak, çimentosu yani malzemesi ise hayattır. Ademden vücuda çıkmak için hayat malzemesi kullanıyor. "Hayat vüducun nurudur." Yani hayat ile yaratılmıştır. Vücudun nuru hayattır.

Peki ziya nedir? Güneşten ziya gelir. Maddeye çarpırsa kendisi gözükmeyebilir. Güneşin çevresi bundan dolayı karanlıktır. Çünkü ziya maddeye çarpıyor. Ziya bir maddeye çarptığı zaman ısı, ışık, renk, bir sürü dalga boyları açığa çıkıyor. O ziya aya çarptığı zaman, ayın etrafını kapsayan bir gaz var, bu gaza çarptığı zaman nur olur. O yüzden "kamerden nur gelir", "Şemsten de ziya gelir. O zaman hayat vücudun nurudur. Bu vücud çalışırsa, aslına doğru giderse ziyaya dönüşür. Mesela güneş vurdu, burayı ısıttı, gezegenleri ısıttı. Güneş dünyaya vurdu, çarptı ve Allah bunu israf etmiyor. Mesela ağaç yapıyor. Ağaç donmuş güneştir. Yaktığın zaman güneş çıkar.

Vücudu meydana getiren hayat olduğu için hayat vücudun nurudur. Yoksa hayat ile vücut kendisini tanımlar değil, sonra bu hayat işlevini kazanır yerinde kullanılırsa, mesela ben hayat ile vücut buldum, ders makamındayım, sende beni dinliyorsun, bu artık hayatın ziyasıdır. Güneşten nur çıkmaz, ziya çıkar. Vücut ile adem Allah için 2 menzil gibidir, bazen ademden vücuda bazen vücuttan ademe çıkar.

Nur-u vücut nuru olan zihayat, yani vücut denilen şey hayatta yaratılmış ama bunu fitratına uygun çalıştırsan sonucuna ziya denilir. **“Allah semavat ve arzın nurudur.”** Ne demektir? Buzun nuru sudur. Yani bunu meydana getiren sudur. Maddeden hayatı söküp alırsanız, buzdan suyu almak gibi olur, buz denen bir şey kalmaz. Nur ve ziyayı anlamak için maddeyi bilmek lazım.

Hayat bahsinde geçiyor. Buz sudur, H₂O'dur, enerjidir, esirdir, madde-i hayattır, ayn-ı hayattır, hayatın zatlari ve cevherleridir. Madde bitti. Burada buz gözükürken, burada madde-i hayat, ayn-ı hayat var. Cennet nedir? Ayn-ı hayattır. Peki cennetin alemleri, oradaki berzahlar, kabirler nerede? Madde-i hayattır. Madde gibi ama hayatlidir. Allah Resülü (asm)'ın vücuduna güneş vurup gölge düşmemesidir.

Maddeyi ve tabirleri tanımlamazsak bunlar oturmaz. Cennet için cismaniyettir, bu bendeki cesettir, anda var olup yok olan bedendir, kefis tarafımız cesettir, içsel alemimiz cisimdir, cennet ise cismaniyettir.

“Nur-u vücudun nuru hayattır.” Yani vücut denilen şey hayat ile olmuştur. Bu hayatın da işlevi ne olacak? Zihayat. Bir üst kategoride **“Zihayatın ziyası olan zışuur”** diyor, bir kademe daha çıkıyor **“zevil'idrak mahluklarla elbette doludur”** diyor.

Vücut hayat ile yaratılmıştır. Bunların en nuranisi zihayattır. Şu camidat hep hayata hizmet ediyor. Bu mahlukat yani taş, toprak vücuttur. Ağaçlar zihayattır, hayvanlar ziruhtur. Vücudu tanımladık. Bu vücudun mertebesi yok mudur? Taş, toprakta vücuttur, hayvanlar da vücuttur, cinlerde vücuttur. Bu vücudun en nuranisi kimdir? Zihayattır. Zihayatın içerisinde en kalitelisi zışuurdur. Şuur 2 tanedir. Birinci şuur, kafada 7 tane mertebe var. Bunların içinden bir tanesi taakkuldur, akıldır. 40 küsür tane aklın sıfatını buldum. O dimağın bütünselliğiyle ortaya çıkan bütünselliğin adı, dışsalı birinci şuurudur. Bu bize yetmez.

Aklın da akılı var. Nedir o? Vicdan. Vicdan da ne var? İrade, zihin, his, latife-i Rabbaniye. Vicdandaki zihinde dirilmeler var, vücut buluyorlar. Kısacası vicdanın bütünselliği ikinci şuurdur. Bu yüzden aklın verdiğimiz bir kararı doğru zannediyoruz ama vicdan “yapma, etme” diyor. Akli eğiten, aklın kararlarını daha yukarlara taşıyan vicdaniyattır. Vicdaniyatın şuurudur. Bu 2 şuur bilmemiz lazım. Vicdan da aklın akıldır. Bu sebeple birisine bir şey yapıldığında, zulüm yapıldığında vicdansız deriz. Hutbe-i Şamiye'de **“Vicdanını susturmadan tam ihtiyarla şerri işleyemez.”** diyor. Eğer rahatça şerri işliyorsa vicdanı yok demektir.

Şimdi sıralıyorum. Allah var iken hiçbir şey yoktu. Maddeyi hayatla yarattı. Bu maddenin en nuranisi bitkilerdir, çünkü bitkiler zihayattır. Onların en kalitelisi ise şuur sahibi olanlardır. Kısacası akıl ve kalp bütünlüğüyle çalışandır. Zihayattan sonra zevil'idrak gelir. Bu meleklerde yok. Yani kendisi akıl ve kalbi bütünlüyor, şuur ediyor. Tefekkür ediyor. Yatsı namazına kendisi girdiği gibi, kendisi namaza giriyor.

Zevil'idrak şuuruyla akıl ve kalbi bütünlüyor, vahyin hakikati le kendisi şuur vasıtasıyla tefekkürle bir alem oluşturuyor, kendisi bir şeyler idrak ediyor. İdrak ettiği ile kendisini inşa ediyor. Kendisi kendisine bir hedef oluyor. Bu idrak aklın bir sıfatıdır. Zeka, hüşyar, deha, zekavet aklın sıfatlarıdır. Kur'an bunlara vurgu yapmaz. Kur'an akla vurgu yapıyor. Melaikelere zıakıl demiyor. Zışuur ve zevil'idrak diyor. Zışuur ne demek? Alt yapısı olmazsa zışuur olmaz. Zışuur denilince zaten akıl sahibi olduğunu anlıyoruz. İşaratül İcaz'da meleklerle Allah'ın konuşması var. **"Kan dökecek, fitne çıkaracak birini mi yaratacaksın? Biz sana ibadet olarak yetmiyor muyuz?"** diye soruyor melekler. Şuurların da mertebeleri var. Hayvanlarda da zaten imtihana girmeyecek kadar bir şuur var. Üstad **"Şuurlu hayvanatın nazarında"** diyor. 24. Sözde de **"cüz'i ihtiyarileri var"** diyor.

Bitkiler zivücuddur ve zihayattır. Hayvanlara geldiğimiz vakit zışuurdur, zihayattır, zivücuddur. İnsanlar ise zihayat, zivücu, zışuur, zıakıldır. Aynı sıralamayı meleklerde yapıyor ama meleklerde zıakıl demiyor, zevil'idrak diyor. İmtihana tabi olan ins ve cinlerde akıl tabiri kullanılıyor. Aklın sıfatı olan idrak meleklerde kullanılıyor. **"Zışuur ve zevil'idrak mahluklarla doludur"** diyor. İdrak olabilmesi için de akıl zemini olması lazım. Kur'an akla vurgu yapar, ehl-i delalet ise zekavete vurgu yapar. Zekavet aklın sıfatıdır. Kur'an'da akıl neye deniliyor, zeka neye deniliyor? Bir çanak anten düşünün. Misal veriyorum. Uygu, yani güneş Kur'an olsa, insanın dimağı Kur'an'a muhatap olduğu kadar akıllı olur. Kur'an'a muhatap olunca akıl oluyor, Kur'an'a muhatap olmayınca akıl devre dışı yapıyor, zeki ve desso oluyor.

Meleklerde vahye muhatap olmadıkları için o akıl kullanılmıyor. Akıl Kur'an'a muhatap olanlar için kullanılan bir şeydir. Akıl Kur'an'a muhatap oldu mu, kabul etti mi kafada itikat oluşuyor. İtikat kafadadır. Kur'an'a muhatap olan aklın oluşturduğu bir bağdır. Bu doğru itikada da Allah'ın verdiği cevap kalpteki imandır. İman kalptedir, itikat kafadadır. Meleklerde akıl kullanılmamasının sebebi böyle bir muhataplıkları yok. İçerikleri kendisine verilen vazifelerle donatıldığı için zevil'idraktır, zışuurdur. Cebrail aleyhisselam'ın bir ünvanı da namustur. Namus demek, sırlar sahibi, sırlara emin olan, sırrı saklayan demektir. Kur'an akli öne çıkartırken Kur'an'a muhatabiyet cihetiyle çıkarıyor. Meleklerin Kur'an'a muhatabiyetleri olmadığından akli değil, aklın içerisindeki idraki çıkartıyor. Taakkül'ün özelliği bitaraf ya, meleklerde bitaraf olamazlar. Onlar zaten taraflılar. O zaman meleklerde taakkül'ün bitaraflık özelliği meleklerde olmadığı için sadece idrak sıfatı çalışıyor. Onlarda aklın bütünlüğü hakim değil.

"Melaikeler emre muhalefet hareket etmezler, ne emredilmişse onu yaparlar." Akıl takıldığı zaman sana bir tercih sunuluyor. Melaikelerde bu özellik olmadığı için akıl öne çıkmaz onlarda. İşaratül'İcaz'da itirazvari bir şey söylüyorlar **"Kan dökecek ve fitne çıkaracak insanı mı yaratacaksın?"** diyor. Cenab-ı Hak **"Benim onlardan takip ettiğim gayeyi bilmiyorsunuz"** diyor. Şu eşyaya bir anlam yükleyelim, bu anlam soyuttur. Bunu ben düşünüp alemimde farklılaştırırım. Bu somut elmayı alemime taşıyıp, anlamlandırıp, vahiyle muhatap yapıp, yeni bir hakikati, tefekkürü çıkartmak insana mahsustur.

Meleklerde akıl yok diyemeyiz. Akıl olmasa idrak olmaz. Akıl var ama bizim gibi Kur'an'a muhatabiyetleri olmadığı için o tarafları öne çıkıyor. Yeni üreten bir sistemleri yok meleklerin. Ne emrederlerse onu yaparlar. Geneli de böyle değil tabi. 4 büyük melek böyle değil. 4 büyük meleğe, **"Meleklerin Peygamberleri"** denilir. Çünkü Cebrail denmez, Cebrail aleyhisselam denilir. Musa denilmez, Musa aleyhisselam gibi.

Cebrail Aleyhisselam sadece vahyi getirmekle mi görevliydi? Hayır. Ders veriyordu, soru soruyordu. **‘İhsan nedir, iman nedir, iman nedir?’** gibi soru soruyordu Cebrail aleyhisselam. Yani Cebrail aleyhisselam’da akıl var mı? Aklın temsilcisinde akıl olmaz mı? Aklı olmayanda idrak olur mu? Zevil’idrak vücudun içerisindeki kesafetten letafete gidiyor. Allah varken hiçbir şey yoktu, vücud oldu. Vücutların içerisinde en nuranisi zihayattır. Taş, toprak vücudu var. Bitkiler zihayattır. Melekler zışuurdur. İnsan ise idrak sahibidir. Yani dahi ileridir.

“..nur-u vücudun nuru olan zîhayat ve zîhayatın ziyası olan zîşuur ve zevil’idrak mahlûklarla elbette doludur.”

Sıralama bu şekilde, zihayat, zışuur, zevil’idrak.

“O mahlûklar dahi, ins ve cin gibi, şu saray-ı âlemin seyircileri ve şu kâinat kitabının mütalâacıları ve şu saltanat-ı rububiyetin dellâlarıdır.”

Cinlerde vücud sahibidir, hayat sahibidir, şuur sahibidir, idrak sahibidir. Ayette **‘İnsanları ve cinleri yalnız bana iman etsinler ve ibadet etsinler diye yarattım’** diyor. İdrak etmeselerdi cinler, onlardan bir şey istenmezdi. 7. Şua’nın başında sıralamayı söylüyor. İnsanların ve cinlerin bu dünyaya gönderilmesinin hikmeti ve gayesi Halık-ı kainatı tanımak, iman edip ibadet etmekleridir. Tanımak itikad, iman kalp, ibadet bedenseldir. İnsan olmak ne güzel ama insan kalabilmek mühim. Zübeyir abi ne güzel demiş; **‘Herkes nurcu olur ama herkes nurcu kalamaz.’**

Melaikeler ve ruhaniler ne yapıyorlar? Şu âlemin seyircileri, mütalâacıları, dellallarıdır. Kim kime dellallık yapıyor, yani kim kime ilan ediyor? Peygamberlerin vazifesi dellallık değil mi? Senin de evde, işte, okulda dellallık vazifesi yok mu? Var. Burada Rububiyetin dellallığı tabirini kullanıyor. Peygamberlerin en büyük vazifesi nedir? Namaz kılmak, oruç tutmak değildir. En büyük vazifeleri tebliğdir, yani dellallıktır. Osmanlı’da dellallık vardı, ‘ey ahali duyduk duymadık demeyin..’ Hatta emlakçılıkta da bu vardı ‘şurada şu bina satılıyor.’ dellal denirdi bunlara.

“Eğer Sultan-ı Ezelinin memurları vardır ki icraatçıları değillerdir ki saltanat ve rububiyetinde ortak olsunlar. Ancak o memurlar vazifesi dellallıktır ki kudretinin icraatını ilan ediyorlar.”

Mesela en başta 4 büyük melek. Cebrail Aleyhisselam diğer meleklerle de dellallık yapıyorlar. Bizde şuan hayatımızla ilan ediyoruz. Sadece derslerle değil insanın ahlak-ı Muhammedi üzerine gitmesi dahi bir dellallıktır. Barla’da çok güzel bir yeri hatırladım. **‘Sema ehli müekkelleri yerin müekkellerine gıpta ediyorlar. Yerdeki meleklerle sema ehli melekleri diyorlar ki; ‘Ne mutlu sizlere ki sizin üzerinizde iman eden insanlar ve cinler bir iki kişi, bir iki dakika, bir iki nefes Rablerini bilip bildirirler, sevip sevdirebilirler.’** Müslüman namaz kıldığında, orada bulunan Müslüman cinlerde gelip namaza dahil oluyor. Onların mezheplerinde insanların arkasında namaz kılmakta sevapları bire yirmi yedidir. Demek ki insanın Allah’ın Uluhiyetine ve Rububiyetine karşı ubudiyetle mukabele etmesi dellallıktır.

2. Şua’da **‘Şu gözükten kainatın vücudu İsrail aleyhisselam’dır’** diyor. İsrail Aleyhisselam’ın vücudunu merak mı ediyorsun? Kainat onun vücududur. Biz şuan İsrail aleyhisselam’ın içindeyiz. Şuan da İsrail aleyhisselam’dayız. İsrail Aleyhisselam nefes aldı varız. Üfürünce bitecek. Kainatın ömrü o kadardır. Yeni doğan çocuk çok çabuk nefes alıyor ya, büyüklüğüne göre alıyor. İsrail aleyhisselam’ın nefes alması ile kainat kuruldu, üfürmesi ile kainat bitecek. Zaten bu kadar yaşıyoruz. Nefes almak için Allah lazım da en zoru nefes vermek.

MELEKLERİN ÇOK ŞAŞIRTACAK VAZİFELERİ İLK KEZ DUYACAKSINIZ!

عُودُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ - بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1 تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ

2 قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي

Şu makam, iki maksad-ı esas ile bir mukaddimeden ibarettir.

Geçen ders melaikede neden akıl kullanılmıyor diye konuşmuştuk. Akıl Kur'an'a muhatabiyet olduğu yerde kullanılıyor. 52 tane haram ve farz var. Aklın da 52 tane sıfatı var. Mesela idrak, hüşyar, muhakeme, tefekkür, mudakkik, zekavet, şuur aklın sıfatıdır. Sifat varsa mevsufu da vardır. Melekte zevil-idraktır. Kur'an'a muhatabiyeti olmadığı için akıl kullanılmıyor, vazifesi itibariyle idrak kullanılıyor. İşarat'ül İ'caz'da Cenab-ı Hak'la konuşuyor. Kaldığımız yerden devam edelim.

“Evet, şu kainatın keyfiyatı, onların vücudlarını gösteriyor.” Şu kainatın işlevi meleklerin ve ruhaniyatların vücudunu gösteriyor. Şuursuz ağaç nasıl şuurlu hareket ediyor? Demek ki birisi var orada. Ağaç beni biliyormuş gibi çalışıyor, arı beni tanıyormuş gibi çalışıyor. Kainatın işlevine bakınca bir akıllı kül var. Bir akıl işliyor. Ben bir odayı bile tanzim edemiyorum. Allah nasıl yapıyor? Külli bir akıl çalışıyor. Çınar ağacını düşündüğünde her bir yaprak müekkel melek, her bir hücre müekkel melek.

“Çünkü, kainatı hadd ü hesaba gelmiyen dakik san'atlı tezyinat...” Tezyinat deyince süslemek, sanat vs. anlıyoruz. Bakın şimdi. Allah var iken hiçbir şey yoktu. Bir yaprağı yapacak Allah. Mekan yok, zaman yok, mukayese yok, taklit yok, numune yok, muacele yok, misal yok, model yok. İlk ve son yapıyor. Haşa ve kella, bu yaprağı yapmak nereden aklına geldi? O çiçeğin içine dışına fırçalar atıyor, noktalar, süslemeler koyuyor. Bu tezyinatı es geçmeyelim. Hayret edebilmek için tefekkürü nasıl yapacağımızı söylüyorum. Allah bir kedi yaratacağında hiçbir numune yok, bu nereden aklına geliyor? İlk ve son yapıyor. Bu hayret edilmesi gereken bir şey. Allah'ım ülfetimi kaldır, ünsiyetimi ve hayretimi arttır. Meleklerde hayret ediyor. İnsana hayret etti. Ağaç somuttur, ağacın manası anlamı soyuttur. Somutu soyuta taşıdı. Bütün ağaçları harmanlayıp yeni bir şey yap. Hayret edilecek bir şey.

Ben şuan size gaybdan konuluyorum. Benim cesedimin dışında her şey gayb. Benim içime şahit misiniz? Aklımı ruhumu gören var mı? Demek ki ben gaybdan konuşuyorum. Ama biz buna ne kadar alıştık. Ben size ne kadar gaybsam ahirette gayb. Hatta ahiret daha kolay. Andaki cesedim hariç her şey gayb. Beni en çok etkileyen şey uyku. Nasıl her şey yok oluyor? Allah'ın aklına uyku nasıl geldi? Bunu nereden buldu? Ya Rabbi Sen uyku sistemini nasıl buldun? Her şey yok oluyor, her şey var olacak rüyaya çıkıyorsun. Her şeyin yok olduğu anda, her şeyin var olduğu rüyaya doğuyorsun. İçinin içine giriyorsun. Allah hiç uyumamış. Nereden geldi bu? Hayret edilecek şey. Üstad **“yatsı namazında o aleme girdim”** diyor. Kılan sensin, giren sensin. Hayret!

“Çünkü, kainatı hadd ü hesaba gelmiyen dakik sanatlı tezyinat ve o manidar mehasin..”

Manidar mehasin ne demek? İçinde çok mana var. Manidar canlı ve ruhlu mana demek. Manalar asla cansız değildir, şuursuz değildir, şuursuz değildir, vücudsuz değildir. Manaların şuuru vardır, ruhları vardır, canları vardır, vücutları vardır. Seni canlandıran kendisi cansız olur mu?

“Çünkü, kainatı hadd ü hesaba gelmiyen dakik sanatlı tezyinat ve o manidar mehasin ile ve hikmettar nukuş ile süslendirip tezyin etmesi;..” Hikmet demiyor, hikmettar diyor. Mesela meyvedar diyoruz. Yani ona ait. İçinde. İçinin içinde. Tefekkür bir yöntemdir, sonuç değil süreçtir. Onun içinde Allah'ın verdiği bir haz var.

“bilbedahe ona göre mütefekkir ve istihsan edicilerin ve mütehayyir takdir edicilerin enzarını ister; vücutlarını talep eder.” Bilbedahe ona göre mütefekkir dedi başta. Yani bunu yaptı ama neden yaptı? Aşağıda bir cümle var; **“Nasıl ki hüsün elbette bir aşık ister. Taam ise aç olana verilir.”** Niye güzel? Aşık olsun diye. Taam ise aç olanadır. Yani mana neden konulmuş? Hikmet neden konulmuş? Mütefekkirler bulunsun diye.

Burada bir soruya da cevap veriliyor. Mesela dağın tepesinde güzel bir çiçek yaratıldı ve öldü ama insan görmedi. Ya da sonsuz galaksilerin içerisindeki bir yıldız insan görmedi. Demek ki ille bize bakmıyor. Melaike ve ruhaniler mütefekkirlerdir. O çiçeği tefekkür ediyorlar, istihsan ediyorlar, mütehayyir yani hayret içerisinde kalıyorlar. O insanın hiç görmediği çiçekler, denizin dibindeki yosunlar bize neyi gösteriyor? Allah hikmetsiz iş yapmayacağına göre, bu yaratılanların manidar olmaları demek ki onu mütefekkir ve istihsan edicilerin ve mütehayyir takdir edicilerin enzarını ister, vücutlarını talep eder. Melek ve ruhanileri neyle biliyoruz? Böyle mahlukatın var olması, eşyada manidar manaların ve hikmetlerin olması ve insanın hepsini anlamlandıramaması, yetişememesi abes ve hikmetsiz olacağından insanın dışında onları anlamlandıracak, tefekkür edecek, manalandıracak, hayret edecek insanın dışında bir şuurla. Onlarda melekler ve ruhanilerdir. Sonucu ispat etmek için süreci söylüyor burada.

Meleklerle iman ise nereye götürüyor? Onların ibadetine, tefekkürüne, istihsanına, hayretine, ubudiyetine sen yapmışsın gibi ortak ediyor. Melek o dağdaki benim görmediğim çiçeği anlamlandırıyor, tefekkür ediyor. Ben meleklerle iman etmekle, meleklerin bütün ibadetleri benim oluyor.

Tefekkür eden, hayret eden, anlamlandıran bir varlık normal şartlarda terakki etmesi lazım. Peki bu melekler neden terakki etmiyor? Cevapları toparlayalım. Nefis takılmadığı için. İnsana göre istidatları muayyen oldukları için. Meleklerde zıt olmadığı için. Mesela kıyamda olan melekler var, rükuda olan var. Onların vazifeleri o. Terakki 2 şekilde olur. İnkişaf ve İnbisat ile. Ben buradayım, genişleyebilirim ve yükselebilirim. Bir de ben buradayım genişlerim, yükselirim, dibe inebilirim. İnkişaf ve inbisat insanda olur. Mesela meleklerde kuvve-i şehevîye ve kuvve-i gadabiyeleri yok. Cinlerde bunlar var ama nakıs. İnsanda bu 3 şey kuvve-i akliye, kuvve-i şehevîye, kuvve-i gadabiyeye meleklerden imtiyazlaştırıyor. İnsanda bunların ifrat, tefrit ve vasatı var.

Meleklerde terakki olmamasının sebebi istidatlarının muayyen olmasındandır. Mesela meleklerde itikad yok. Neden? İtikad şirkin sonucudur. Şirki terk edersen itikad olur. Küfrü terk edersen iman olur. Hevayı terk edersen Allah var olur.

Melekler sanki bizim terakkimiz için var. Lemalar'da **“Meleklerin vücudu bizde nedir?”** diyor. Meleklerin varlığına bizde melekelerimiz var, malik olduklarımız, istidat ve kabiliyetlerimiz meleklerin vücudunu ispat ediyor. Bizdeki küfür, şirk gibi şeylerde şeytanı ve kafir cinleri simgeler. İnsan cem-ül cem olduğu için meleklikte var, şeytanlıkta var. Bizdeki kuvalarımız, malik olduklarımız meleklerin vücuduna delildir.

Sayfa 355'te; **“Kainattaki ruhanilerin bir delil-i vücudu ve numunesi insandaki kuvelerdir ve latifelerdir ve hakeza. İnsan küçük bir mikyasta kainattaki hakaik-i imaniyeyi şuhud derecesinde gösterebilir.”** Bu cümle ne demek? “İnsan küçük bir mikyasta kainattaki hakaik-i imaniyeyi..” Hakaik-i imaniye nedir? Allah'a iman, Meleklerle iman, Peygamberlere iman.. Yani insan Allah'a şahit oluyor. Ne ile? Hevasını terk eden Allah'ın teayyün ve teşahhüsüne mazhar olur. Şuhud derecesinde iç aleminde Allah'ın teayyün ve teşahhüsüne şahit olabiliyor. İnsanın böyle bir özelliği var.

Meleklerin vücuduna bir delil bizdeki kuvelerdir ve latifelerdir. Kuveler akıldır. Latifeler de vicdan, kalp ve ruhtakilerdir. Vicdan da his, kalpte duygu, ruhta ise latife. Tefekkür, idrak, şuur kuvelerdir. Şefkat, muhabbet, memnuniyet, iftihar ise latifelerdir. İnkişaf ettikçe malik oluyoruz. Bizde melaike oluyor. Meleklerle bütünleşiyoruz. İsrafil aleyhisselam'ın azamet-i heykeline giriyoruz. Kainatlaşıyoruz. Büyük kainat oluyoruz. Cüzi hakikatını külli yapıyorsun.

Peygamberlere iman etmekle amellerine ortak oluyoruz. Ahirete iman etmekle kazançlı oluyoruz. Meleklerle iman etmemekle kafir oluyorsun, sonsuz cehennem oluyor. İman ederek ise sonsuz bir menfaat olması lazım. Meleklerle iman etmek ile sonsuz bir cennet oluyor. Onların ubudiyetlerine ortak oluyoruz. 60 sene yaşasam bile sonsuz yaşamış gibi oluyorum. İman etmeyerek sonsuz cehenneme gidiyorsam, iman ederek sonsuz cennete gitmem lazım. En düşük kar iman ederek ubudiyete, amele ortak oluyorum. Mümin olduktan sonra kaç yıl yaşamışsın bir önemi yok. Sen yeter ki iman et ve git. Cemaatte nasıl olur? Benim şuan ki tefekkürümü şuan kadar yaşamış bütün nurcular alıyor mu? Alıyor. O zaman adam ha yaşıyor, ha vefat etmiş, hiç fark etmez. Cemaate dahil olunca şirket çalışıyor. Ben vefat edince bu nur cemaati çalışmayacak mı? Çalışacak. Şuan yaşayan ya da ölümlere bizim sevaplar gidiyor. Ders dinleyenlere, hastanede çalışanlara bizim sevap gidiyor. Cemaat olduktan sonra cehenneme gitmek çok zordur.

“Evet, nasilki hüsün elbette bir aşık ister. Taam ise aç olana verilir. Öyle ise, şu nihayetsiz hüsn-ü sanat içinde gıda-yı ervah ve kut-u kulub; elbette melaike ve ruhanilere bakar, gösterir.” 2 tane örnek verdi. Hüsün bir aşık ister. Taam ise aç olana verilir. Meleklerin vücudu bizde akıldaki kuvelerdir. Anlamak, idrak etmek, vehim, vesvese.. Biz nasıl ki hüsünü görünce cezb oluyoruz, manalar da bizi cezb ediyor. Güzel cezbeder, manalar celbeder. Güzelden dolayı içeride bir haz olur, manalarda bir huzur olur.

Sözler 353; “Nasıl insan; ma, hava ve ziya ve gıda ile tegaddi edip telezzüz eder. Öyle de: Melekler, zikir ve tesbih ve hamd ve ibadet ve marifet ve muhabbetin envariyle tegaddi edip telezzüz ediyorlar.”

Önümüzdeki ders burayı daha ayrıntılı okuyalım. Üstad **“İhlaslı olan her derste ben oradayım”** demiş. İhlaslı isek Üstad burada. Allah bile var, burada. Münker Nekir'de burada, sırat köprüsü de burada, Üstad burada, peygamber burada, Allah bile burada. Allah'ım şu dersin hatrına,

Risale-i Nur'un şahs-ı manevisinin hatırına buluş çağımızdan bu yana, ezelden ebede her ne ki bizden südür etmiş ve razı olmadığı şeyleri affeyle. Bizi, bizi sevenleri, bizim sevdiklerimizi ve bütün yaşayan ve vefat eden nur talebelerinin günahlarını affeyle Ya Rabbi. Seyyatlarını hasenatlarına tebdil eyle. Ya Rabbi Haşir meydanında bunu niye dedin, bunu niye demedin, bunu niye yaptın, bunu niye yapmadın ithamlarından bizi emin eyle, muhafaza eyle. Gaffar ve Settar isimlerinin hürmetine onları hak ile yeksan eyle. Karşımıza çıkarma Ya Rabbi. Allah'lığın hatırına affeyle. Musa aleyhisselam'ın duasını kabul ettiğin gibi, Risale-i Nur'un şahs-ı manevisi hatırına istiyoruz. Müslümanları affeyle, Müslümanlara muvaffakiyet nasip eyle. İştirak-i amal-i uhreviden hissemizi ziyade eyle. Her kim Risale-i Nur'a dost olmuş, arkadaş olmuş, kardeş olmuşsa hepsini hissedar eyle Ya Rabi.

MELEKLERİN BİNDİĞİ GEMİLER

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ - بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1 تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ

2 قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي

Şu makam, iki maksad-ı esas ile bir mukaddimededen ibarettir.

29. sözün 4. dersindeyiz.

“Madem bu nihayetsiz tezyinat, nihayetsiz bir vazife-i tefekkür ve ubudiyet ister.” İnsanın ihtasının dışında tezyinat var. Yani süsleme var. Galaksilerden, yerin altından, hayvanlar ve nebat aleminden nihayetsiz bir hüsn-ü sanat var, tezyinat var. Bu nihayetsiz tezyinat, nihayetsiz vir tefekkür ve ubudiyet ister. **“Halbuki ins ve cin, şu nihayetsiz vazifeye, şu hikmetli nezarete, şu vüs’atli ubudiyete karşı, milyondan ancak birisini yapabilir.”**

Melâikeler ise, onlarda mücahede ile terakkiyat yoktur. (Melekler ve hayvanlar teallüm ve tekemmül etmek için gelmemişler. Mücadele olmadıkları için terakki yok.) **Belki her birinin sabit bir makamı, muayyen bir rütbesi vardır.** (Kimisi arşta nezaret eder, kimisi Allah’ı seyredir. Kimisi rükuda, kimisi secdede, kimisi dünyada ağaç, kimisi balık, kimisi kuş olarak gözüküyor.) **Fakat onların nefs-i amellerinde bir zevk-i mahsusaları var,** (Yani yaptıkları işler kendileri için bir sonuçtur. Biz mesela oruç tutar belki sıkılırız ama meleklerin yaptıkları vazifeler ruhlarının ve kalplerinin gıdalarıdır. Akıllarının demiyor, ruh ve kalplerinin gıdasıdır diyor. Melekleri sıkılmıyorlar bundan. Biz iftarı ilk açarken hiç sıkılmadık. Melekler de her an manaya açlar. Her an tefekküre açlar. Onların gıdaları bu. Akıllarıyla işleri yok, ruh ve kalplerinin gıdası var.)

nefs-i ibadetlerinde derecatlarına göre tefeyyüzleri var. (Yaptıkları ibadetlerde derecatlarına göre bir feyizlenmeleri var. Mesela Cebrail aleyhisselam’ın vazifesi ile bir kuşa müekkel meleğin vazifesi aynı değil. Mesela Azrail aleyhisselam’ı hep can alıyor sanıyoruz halbuki onun çırakları var. Can alırken Azrail aleyhisselam alsa zaten öp de başına koy, çünkü o usta. Sen araba tamir ettirirken ustaya mı, kalfaya mı, çırağa mı tamir ettirirsin? Tabi ki ustaya. Şimdi çırak canı alacak ama nasıl alacağı belli değil. Kulağından mı çıkarayım, gözünden mi çıkarayım.. Paramparça eder vücudu.) **Demek, o hizmetkârlarının mükâfatı, hizmetlerinin içindedir.** (Yani melekler bir ücret beklemiyorlar. Onlar için cennet ve cehennem yok. Yaptıkları hizmetler onların gıdasıdır. Devamlı lezzet alırlar.)

Aşağıda söylüyor; **‘Meleklerin bir kısmı abiddirler. Diğer bir kısmın ubudiyetleri amelleridir.’** Yani mesela bazıları Cenab-ı Hakki seyrediyor. Bazıları arşı seyrediyor. Mesela çiçeğe müekkel melaike topraktan kalsiyum alıyor. O çiçeğin 0,05 gram Kalsiyum, 0,6 gram Demir, 0,08 gram magnezyum ihtiyacı varsa bunu çiçeğe müekkel melaike yapıyor.

Nasıl insan mâ, hava ve ziya ve gıda ile tagaddî edip telezzüz eder. (İnsandan örnek verdi. İnsanın su içmesi, havayı teneffüs etmesi, karanlık yerden aydınlığa çıkması nasıl ki insana lezzet veriyor.)

Öyle de, melekler zikir ve tesbih ve hamd ve ibadet ve marifet ve muhabbetin envariyla tagaddî edip telezzüz ediyorlar. (Bizim ki gibi zoraki yapmıyorlar. Zikir, tesbih, hamd, ibadet, marifet, muhabbet ile lezzetleniyorlar. Bir kısım melekler var ki muhabbet ediyorlar.) **Çünkü onlar nurdan mahlûk oldukları için, gıdalarına nur kâfidir.** (Onlar cismani değiller, nuranidirler. İnsan meleklerden üstün. Meleklerin vücudu nur, güneşin vücudu nimmurani, melekler ise tam nurani. İnsan ise ceset ama daha üstün. Zahirde baktığında meleklerin Cenab-ı Hakka daha çok muhatap olması lazım.

İnsan ceset sahibi, nurani değil ama neden meleklerden üstün oldu? Gecenin karanlığı nispetinde nur gözüktüğü gibi en cami en kesiftir. İnsan en cami, en karanlık, en kesif. Toprak, su, hava, nur unsuru var. En cami esmayı gösteren topraktır ama akla sorsan hemen nur dersin, hava dersin ama toprakta Cenab-ı Hakkın esma ve sıfatı tecelli ediyor. İnsanın en kesif olması cismaniyete sahip olmasındandır. Cismaniyetinden dolayı zıtlara camidir. Cemali ve kemali gözüktür. Biz sanki nura yaklaştıkça ayinedarlığımız artacak gibi hissediyoruz ama Üstad diyor ya **'Said toprak gibi tam kemal-i mahiyette bulunmak şarttır. Risale-i nuru bulandırmasın, tesirini kırmamasın.'** İnsan ne kadar tevazuya, toprağa yakınsa o kadar esma-i ilahiye ayinedarlık yapıyor. **'Bir meziyetin varsa toprakta kalsın, ta ki nevşünema bulsun'** diyor.)

Hattâ nura yakın olan râyiha-i tayyibe dahi onların bir nevi gıdalarıdır ki, ondan hoşlanıyorlar. Evet, ervâh-ı tayyibe, revâyih-i tayyibeyi sever. (Yani Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem; **'Bana 3 şey sevdirdi. Namaz, kadın, koku'** diyor. Koku neden sünnet? Hangi kokuyu sürersen o cinsten ruhanileri çekiyorsun. Koku sürmesen de kokuyu celbeden melekten mahrum olmuyorsun. Cenab-ı Hak; **'Ey benim için oruç tutan kulum! Ağzının kokusu benim indimde bütün her şeyin üstünde'** diyor. Oruçlunun ağız kokusu o ruhanileri celbediyor. Sigara içtiğinde hangi cins dumansa o cinsten ruhani çekiyor. Sen sigara içerken melek geleceğini zannede bilirmisin? Ervah-ı tayyibe gelmez, ervah-ı habise gelir sigara kokusuna. **'Odun yandığı zaman çıkan nurdan melek yaratılır, çıkan ateşten şeytan yaratılır, çıkan dumandan cin yaratılır, çıkan külden insan yaratılır.'** Bu hadistir. Sigarayı kim istiyor peki? Sana yak yak dedirten kim? Sigara kimin işine yarıyorsa o istiyor.

Eğer parfüm sıkarsak o cinsten ruhani gelecek. Ona melek gelmez. Ervah-ı habise geldiği için akşama da sıkıntı duyacaksın. 5 saat koku dersim var, bilerek söylüyorum. Kokunun dalga boyları var. Her bir kokunun ne kadar dalga boyu olduğunu bilim adamları ölçmüş. O koku dediğimiz hiçlik değil. Partikülcükler uçuyor. Koku aynı zamanda ruhsal yapımızı da dışarıya haber verir. O yüzden elimizden geldiği kadar fitri olmayan kokuları sürmeyelim.)

Hem melekler, Mâbudlarının emriyle işledikleri işlerde ve Onun hesabıyla işledikleri amellerde ve Onun namıyla ettikleri hizmette ve Onun nazarıyla yaptıkları nezarete ve Onun intisabıyla kazandıkları şerefte ve Onun mülk ve melekûtunun mütalâasıyla aldıkları tenezzühte ve Onun tecelliyât-ı cemâliye ve celâliyesinin müşahedesıyla kazandıkları tena'umda öyle bir saadet-i azîme vardır ki, (Bu anlatılan 7 şeyi yaparken öyle bir saadete medar oluyorlar ki akl-ı beşer anlamıyor, melek olmayan bilmiyor.) **akl-ı beşer anlamaz, melek olmayan bilemez.** (Daima secdede olan meleğin lezzetini nasıl anlayabiliriz ki? Meleklerle iman ile bunların hepsine ortağız.)

❖ Sözlere 357; İnsan hangi noktada melaikeye benziyor?

Şu kâinat sarayında bir nevi hademe olan insanlar, hem melaikeye benzer, hem hayvanata benzer. Melaikeye, ubudiyet-i külliyyede, nezaretin şumulünde marifetin ihatasında, rububiyetin dellâllığında meleklerle benzer. Belki insan daha câmi'dir.

Üstad diyor ki; 'Öyle anlar var ki melaike gelse kabul etmem' diyor. Demek ki insanda o terakkiyat olduğu zaman kim gelse kabul etmiyor. Peygamber aleyhisselatu vesselam'da; 'Öyle ubudiyet anım var ki o anda Cebrail Aleyhisselam gelse kabul etmem' diyor. Üstad da buna benzer söylüyor. Ubudiyet-i külliyyede insan meleşe benziyor. Niyetin külli olunca amelini cüzi de olsa külli oluyor. Mesela oruç tuttun, bütün organlar ibadet etti oluyor. La Yesteviyi okuduğunda sabaha kadar, akşama kadar melekler senin yerine ibadet ediyor. Rububiyetin dellâllığında insan meleklerle benziyor. Cenab-ı Hakkın saltanatını tefekkür etmekte, ilan etmekte benziyor. **Fakat insanın şerîre ve iştihalı bir nefsi bulunduğundan, melâikenin hilâfına olarak, pek mühim terakkiyat ve tedenniyâta mazhurdur.** (Ne kadar yüksekler çıkabiliyorsa o kadar da alçaklara gidebiliyor. Kab-ı Kavseyne kadar çıkabiliyorsa esfal-i safiline kadar da inebiliyor. Alçak deyince bir seviyedir. Buna çukur diyoruz.)

29. sözden devam edelim.

Madem bu nihayetsiz tezyinat, nihayetsiz bir vazife-i tefekkür ve ubûdiyet ister. Halbuki, ins ve cin, şu nihayetsiz vazifeye, şu hikmetli nezarete, şu vüs'atli ubûdiyete karşı, milyondan ancak birisini yapabilir. Demek, bu nihayetsiz ve çok mütenevvi olan şu vezâif ve ibadete, nihayetsiz melâike envâları, ruhaniyat ecnasları lâzımdır ki, şu mescid-i kebîr-i âlemi saflarıyla doldurup şenlendiresin.

Burası çok garip bir alem. Burası 18 bin alemin yumağı ya, burayı burası zannediyoruz. Oraya gidince çok vahlanacağız. İnce bir zar var, kaldırılabilecek bir.. Biz konuşurken semavat melekleri bize gıpta ediyorlar. Bunu Barla'da söylüyor.

Evet, şu kâinatın her bir cihetinde, her bir dairesinde, ruhaniyat ve melâikelerden birer taife, birer vazife-i ubûdiyetle muvazzaf olarak bulunurlar. Bazı rivâyât-ı ehâdisiyenin işârâtıyla ve şu intizam-ı âlemin hikmetiyle denilebilir ki, bir kısım ecsâm-ı câmide-i seyyâre, yıldızlar seyyârâtından tut, tâ yağmur katarâtına kadar, bir kısım melâikenin sefine ve merâkibidirler. (Sanki onlar meleklerin gemileri, yani sefineleri ve binekleridirler, merakibidirler.) **O melâikeler, bu seyyârelere izn-i İlâhi ile binerler,** (Şimdi bende Merkür'e, Jüpiter'e binsem, ki vefat edenler şimdi oralarda dolaşıyorlar.) **âlem-i şehadeti seyredip gezerler ve o merkeplerinin tesbihatını temsil ederler.** (Şimdi bundan ne zevk alıyorlar. Bende Galaksiye ışık hızıyla giden yıldız binsem ve dolaşsam ne güzel olur. Yağmura, gezegenlere binerler..)

'Şu intizam-ı alemin hikmetiyle denilebilir ki' Bu ne demek? Alemdeki intizamın dili nasıl bir şey anlamamız lazım. Kainatta öyle bir intizam var ki hikmet feşan oluyor. Bu kadar camid, şuursuz camidat o kadar şuurlu, ahenkli, birbirini bilir gibi hareket etmesi, tanınması, vazife yapması demek ki onların dizginlerinin birisinin elinde olduğunu gösteriyor. Yoksa hikmetli, gayeli, maksatlı nasıl hareket edecek o zerrelere? Kirazı, inciri al topraktan, bu inciri al. Bunu ağaç, toprak nasıl yapar? Topraktan ağaç makinesi yapılıyor. Sonra aynı topraktan yapılan ağaca kiraz, nar yaptırıyorsun. Bu mümkün değil. Bir esbap kullanmalısın. O zaman burada bir mahluk

işlemesi lazım. Bu iş melaikeleri zorunlu kılıyor. Ya ağaç yapıyor, ya da melekler yaptırıyor. Birbirini tanımayanlar tanıyormuş gibi nasıl hareket etsin? Sözler 353'de okuduğumuz paragrafın devamında o intizam-ı aleme delil olan şeye örnek veriyor. Bir cümlesi; **'Hem de ruy-i zemin bir tarladır. Umum nebatat onun içinde ekilir. Onun ona Cenab-ı Hakkın namıyla, kuvvetiyle nezaret edecek müekkel melaike vardır.'** Ağaca, toprağa, taşa.. Demek ki intizam-ı alemin hikmeti melekleri ispat ediyor.

MELEKLERE İMAN BİZDEN NE İÇİN İSTENİYOR?

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ - بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1 تَنْزَلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ

2 قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي

Şu makam, iki maksad-ı esas ile bir mukaddimededen ibarettir.

29. söz;

Bazı rivâyât-ı ehâdisiyenin işârâtıyla ve şu intizam-ı âlemin hikmetiyle denilebilir ki, bir kısım ecsâm-ı câmide-i seyyâre, yıldızlar seyyârâtından tut, tâ yağmur katarâtına kadar, bir kısım melâikenin sefine ve merâkibidirler. O melâikeler, bu seyyârelere izn-i ilâhi ile binerler, âlem-i şehadeti seyredip gezerler ve o merkeplerinin tesbihatını temsil ederler.

24. sözden okuduğumuz aşağıdaki paragraf burayı açıyor.

Meleklerin bir kısmı âbidirler, diğer bir kısmının ubûdiyetleri ameldedir. Melâike-i arzıyenin amele kısmı bir nevi insan gibidir. Tâbir câiz ise, bir nevi çobanlık ederler, bir nevi de çiftçilik ederler. Yani, rûy-i zemin umumi bir mezraadır; içindeki bütün hayvanâtın tâfelerine Halık-ı Zülcelâlin emriyle, izniyle, hesâbiyle, havl ve kudretiyle bir melek-i müekkel nezâret eder. Ondan daha küçük herbir nevi hayvanâta mahsus, bir nevi çobanlık edecek bir melâike-i müekkel var. Hem de, rûy-i zemin bir tarladır; umum nebâtât onun içinde ekilir. Umumuna Cenâb-ı Hakkın nâmiyle, kuvvetiyle nezâret edecek müekkel bir melek vardır. Ondan daha aşağı, bir melek bir tâife-i mahsusaya nezâret etmekle Cenâb-ı Hakka ibâdet ve tesbih eden melekler var. Rezzâkiyet arşının hamelesinden olan Hazret-i Mîkâil Aleyhisselâm şunların en büyük nâzırlarıdır.

En büyük koca yıldızdır, en küçük bir damladır. Güneşe müekkel meleğin adı mesela Şems'tir. Şekli de aynı şekilde. Meleği göstereyim dersen işte güneş. Bu ağaç meleğin libasıdır. Ruhumu düşünmeden simamı izah edebilir misin? Ruhu düşünmeden sima izah edilmez. Güneşe müekkel melek ise Şems'tir. Peki bu meleği hangi isimler yapmış. 8 tane ism-i azamı var. Bunu 8. Mektupta söylüyor. Güneş 8 tane ism-i azamın tecellisidir. 8 tane isim tahin pekmez gibi karıştır, güneş olmuş. Güneşi meydana getiren ism-i azam meleği de meydana getiriyor. Peki güneşin maddi tarafı nedir? Maddi ve manevi tarafı var. 8 tane isim meleğin cismani tarafıdır.

Dün bu kısmı okumuştuk. Kaç sene yaşıyoruz? 60 sene yaklaşık. Ne kadar yaşama potansiyeli var? Fıtraten 1000 sene ama hilkaten sonsuz yaşama potansiyelimiz var. Sonsuz yaşama hilkatindeyiz. İstidadımız böyle ama dünya buna müsait değil, amel buna müsait değil. Biz orada sonsuz olacağız. Fani malzemelerle gidiyorsun, sonsuz yaşıyorsun. İşte bizim yapamadığımız istihsanı, manayı, tefekkürü, idrakı, feyizleri meleklerle iman ederek bunlar bize de geçiyor.

Gayba iman neden var? Gayba iman insana ne kazandırıyor? Kısacası meleğe iman neden var? Bunu kaldırırsak ne olur, neyiz kalkar? Melek gelmediği zaman ne peygamberimiz kalıyor, ne ahiret kalıyor, ne haşa Allah'ın kendisi kalıyor. Meleğin getirdiği kitapla biz bunların var

olduğunu biliyoruz. Biz meleklerin ibadetlerine de ortak oluyoruz. Melek kitapta getirdi. Bunların hepsini söylüyoruz. Ama başka bir şey daha var. Bu ne? Melaikenin yaptığını ortadan kaldırsak ne gider? Bütün mevcudat gider. Çünkü mevcudatta gördüğümüz her şey melaike ve ruhaniyatın vücududur. Melaikayı kaldırırsak her şey gidiyor. Hatta oturduğun koltukta gidiyor. Çünkü Allah kainat için esbap olarak melekleri kullandı.

Eğer sen melaikeye imanı anlamazsan tevhide erişemezsin. Tevhid için melek gerekiyor. Cenab-ı Hakkın eşya ile temasını, mahlukla olan ilişkisini doğru mizana oturtmak için melek gerekiyor.

Mevcudatın his ve şuurunu sağlayan şey melaikelerdir. Cenab-ı Hakkın mevcudatla temasını sağlayan sistem melaike sistemidir. Bu vahdeti getiriyor. Vahdet olmadan da tevhide çıkamayız. Melaike sistemi burada bulunmazsa mevcudata müstakil bir vücut vermemiz gerekir ki bu da şirktir. Eşya esmanın cilve, cemal, nakış, sanatı ya bu melektir. Onu kaldırdığın zaman direk esmadır. Direk esma olunca dünya yok olur. Cilve, cemal, nakış, sanat donmuş melaikedir. Bunu kaldırdığın zaman esma direktir. Esbab kalkar ve baş ve sonuç aynı olur. Allah var iken hiçbir şey yoktuya gelir. Melekler kalktığı anda sistem kalkıyor. Amentü billahi ve melâiketihî diye devam ediyor.

Eşyadan melaikayı kaldırmak demek, buzdan suyu kaldırmak demektir, hiçbir şey kalmaz. Peki insandan kaldırsan ne olur? İnsandan meleği kaldırırsan bendeki günahsız olan sistemi kaldırırsın. Bir de gayb dedik. Gayb olmazsa marifet olmaz. Peygamber Allah'ı gördü ama halen gayb, o seviyede gayb. Ayet-ül Kübra'da **gaybane marifet** diyor. Arşa geldiğin zaman gaybane marifet kalkıyor. Gayb kalkarsa marifet olmaz. Marifet olmazsa biz ne yapacağız? Melaikeye imanın bir rüknü de marifeti sağlayan sistemdir.

Mülkte kalkarsa ne olur, melekütte kalkarsa ne olur?

Amentü billahi ve melâiketihî ve kütübihî ve rusülihî.. Allah'tan sonra daha hiçbir şey yokken, Allah '**ben yaratacağım**' dedi. Bu irade ile oluyor. Mutlak içinde muayyenlik oldu. Allah mutlak. Yaratmamıştı ve yaratacağım dedi. O maluma bakarak ilim ile proje yaptı. O malum ise sonsuz. Ben bu kitabı saydım ve daha saymayacağım dediğimde sayamayacak değilim. İradenin malumiyet mertebesi de sonsuz. Yaratacağım dedi? Ne kadar? Malum kadar. İrade bunun arkasında. İlimde bu maluma uygun bir proje çizdi. İlim bu mağluma bağlı ancak ilim de bu mağlum kadar değil. Daha aşkın. O zaman ilim maluma tabi. Kaderde ilim nevinden olduğu için, ilim tarafı kader, irade tarafı kader değildir. O zaman malumun vücudu ve vücut-u haricisi kudrete isnad eder, ilme değil.

Eğer melekler mülkte kalksa esmalarının mertebeleri, cilve cemal, nakış, sanat, esir, latif, nurani, kesif, nurani, madde-i hayat gibi mertebeler olmaz. Esmanın meratîplerinin adı melektir. Eğer mülkte melek kalkarsa başa dönmüş oluruz, mevcudat olmaz. Çünkü mevcudat donmuş meleklerdir.

Melek insandan kalkarsa ne olur? **"Kâinattaki ruhanîlerin bir delil-i vücudu ve nümunesi, insandaki kuvvelerdir ve latifelerdir ve hâkeza... İnsan, küçük bir mikyasta, kâinattaki hakaiki imaniyeyi şuhud derecesinde gösterebilir."** İnsanda melek kalkarsa kuvalar ve latifeler insanda yok olur. İçsel alem yok olur. Zaten kainattan melek kalksaydı vücudum yok olacaktı. Benim içsel alemimde de latifeler ve kuvalar kalkacak. O zaman yine Allah'a döndük.

Malum olmama haline döner. İman ise bunlara emin olmaktır. Lügatta biz imana inanmak diyoruz. Ancak bir manası da iman, o hakikate kendinde emin olup şahit olmaktır. Yani ona dönüşmektir. Ben Allah'a iman edince, Allahlık hakikatı teayyün ve teşahhus ederek bizde bir eminlik oluşur. İman eminlik yapar. Ondan o eminliği, mülk ve melekütü ayırt edemediği için Muhyiddin-i Arabi sıkıntı yaşadı. Demek ki melekler kaldırmak ilim maluma tabidir sistemini kaldırır. Malum denilen şey olmama haline döner. İman ise eminlikten gelir. Emin nasıl olursun? Mesela Allah'a iman ettim. Yani Allahlık hakikatını aklen fikretmek, vicdanen hissetmek, kalben duygulanmak ve ruhen latifleşerek iç aleminde doyuma ulaşmaktır. Yani Allah'a iman edince Cenab-ı Haktan besleniyoruz. Sana füyuzat geliyor. Füyuzat gelince şahit oluyorsun. Şahit olan da şehit oluyor. Yani sistemi değiştirmiş oluyor. Yan, içerde başka bir dünya yaşıyorsun.

Melek şeytanın zıddı olduğu için şeytan ne kadar lazımsa melekte o kadar lazım. Üstad şeytanın sanat-ı fitriyesi diyor. Şeytan bize 2 şey kazandırıyor; **Kemalat-ı insaniye ve makasid-ı hayr-ı külliyeye** vesile oluyor. Yani bizi beşeriyette tutuyor. Mıknatısla demir arasında şeytan denilen boşluk olmasa, demir mıknatısa yapışır ve esmaya dönüşürüz. Bizi mahluk tarafında tutan, mıknatısı demirden uzaklaştıran şeytan denilen sistemdir. Şeytan kalkarsa esma kalır. Biz esma mı olacağız haşa. Aynı zamanda meleği kaldırdığında da şeytan şeytan olmuyor.

Melaikeyi ortaya parametre olarak koyup tam manasıyla anlamadığımız zaman, vacib mahlukla nasıl mübaşeret kuruyor? Orada kudretin eşyayla mübaşereti meleküt tarafıyladır diyor. Tevhide gelebilmek için bu mekanizmayı anlamak gerekiyor. Melaikeye iman etmek deyince işin bu tarafına gelmek lazım. İşin kökenine gitmek lazım ki vacib ile mahluk nasıl bir arada olur, vacib mahluk sahasına girip nasıl tasarruf yapıyor, yaparsa ona vacib denilir mi, gibi soruları anlayabilelim.

İki bilinmeyenli denklem olmaz. Bir tarafı bilesin ki diğer tarafı bulasın. İki gayb olmaz. Melek gayb. Allah'ta gayb ama başka bir gayb. Meleğin arkasına gizlenmiş bir gayb değil. Biz bir yeri yakaladıkça ötekisi kayıyor. Teayyün ve teşahhus deyince bende farklı manalar oluşuyor. Aradan çıkanda oluyor. İyyakenağbudu ve iyyakenestain diyende teayyün ve teşahhus oluyor.

Burada biz onaylıyoruz ya da reddediyoruz. İnsan tercihlerinin bütünlüğüdür. İnsan olmakta olandır. İnsan saydamdır. Buralar saydamdır. Buralar hep donmuş melektir. Kur'an ekseriyet avama hitap ediyor. %80 avam olduğu için merhameten avama hitap ediyor ve cenneti gaye gösteriyor. Şakirtlerine ise cenneti gaye yaptırtmıyor. Bizim cennet diye bir gayemiz yok kardeşim. Biz rıza-i ilahiyi istiyoruz.

Fıkhu-l Ekber 331'de Cenab-ı Hakkın Ahmed Bin Hanbel'e dediği gibi **"Ahmed benden ne istiyorsun?"** diyor. Ahmed bin Hanbel şaşırıyor. Cenab-ı Hak devam ediyor; **"Ahmed Benden bir şey isteme. Benden istediğin benden bir şeydir. Sen beni iste."** Muhammed El-Buhari hazretleri de şöyle diyor; **"Rabbimi gördüm. Bana sordu; 'Muhammed Benden ne istiyorsun?' Dedim ki; 'Ya Rabbi Huzuruna imansız gelmek istemiyorum.' Allah dedi ki; 'Ya Muhammed Sabah namazının sünnetinden sonra bunu yaparsan imanına ben kefilim."** Başka bir şey daha söyleyeyim. Bu da imanına tapudur. Allah diyor ki; **"Benim evlerimi ancak bana iman edenler inşa eder ve ihya ederler."** O zaman ihya ve inşa kim vesile olmuşsa ayete göre iman tapusu var demektir. Çünkü iman edenler yapacağına göre, ayetle imanın tapusunu aldı.

Ayette **“Elleriniz ayaklarınız konuşacak”** diyor. Bu ellerim donuş melek. Üstad eski eserinde **“Şey denilen her şey hayatlıdır”** diyor. Ancak aynı mertebede hayatlı değil.

Melekler şer yapmaz diyoruz. Ellere de donmuş melaïke dedik ama bu eller şer işliyor, kumar oynayabiliyor. Bu nasıl oluyor? Allah bu kainatı kendisi seyrediyor, bir de gayrın nazarında seyrediyor. Bizim gördüğümüzü Allah görmüyor mu? Ben harama bakınca Allah'ı da harama baktırmış olmuyor muyum? Allah günah mı işledi? Lemalar'da diyor ki; Allah için Settar olur mu, yani örtü olur mu? Ne için banyoda örtünmemizi istiyor?

Melekler şer yapmaz dedik. Eliyle içkiyi aldı içti, buna nasıl melaïke izin veriyor? Orada hüküm haramdır, fiilin kendisi değil. Melek sistemdir, o olmazsa çalışmayacak. Şer fiili ise sen gerçekleştiriyorsun. Melek vazifesini yapıyor, hiçbir kabahati yok.

“Şeytan umur-u şerriyeye perde olduğu gibi, melaikelerde umur-u hayriyeye perdedir” diyor. Diyelim ki adam şerri işledi, orada ervahı habise, şeytan ve cinler aktif, meikeler değil. Hayırlı bir iş yapmada da melaïke aktif. Şerrin olduğu yerde melaïke aktif olamaz. Bir kısım ulema hata diyor ki haram işlerken iman gidiyor, o haram geçtikten sonra tekrar avdet ediyor.

Melekler 2 yerde kalkıp gidiyor; İnsanın fitratını bozan, yanlış yollara sevk eden mevad-ı şerire ve ervah-ı habiseler. Mesela köpek saldırıyor, ya da akrep, o andaki müekkel melaïkesi melaïke değil. Ölçü insanın fitratını bozan ve yanlış yollara sevk eden şey. Melekler o anda kalkıyor. Mesela cinni şeytanların bir numunesi kimdir? İnsan. Orada artık melek yok, donmuş şeytan olmuş.

Biz günahlar ademidir diyoruz. Eline bıçağı aldı, adama sapladı. Bu vücudidir. O adamı öldürmeye kalkmam ademidir. Bunun bana bakan tarafı şerdir. Fiile adem demiyoruz. İnsanın istidatları, kabiliyetleri olması gerekirken olmaması ademdir. Yapmış olduğun hareketle melaikelerin vücudunu ortadan kaldırıyor sun.

Ene itibariyle biz meleğin arkasındayız. Gayb olan biziz. Bir insan simasından tanınır. İnsanı gaybıktan çıkararak simasıdır. Konuşmasından insan tanınır. Düşmanlarından ve dostlarından da insan tanınır. Eylemlerinden insan tanınır.

❖ İnsanı gaybıktan çıkararak özellikler;

1) Sima	2) Kelam	5) Eylemleri
3) Düşmanları	4) Dostları	

Herkesin kim olduğu belli. Allah simaya, sireti, ahlakı, suretidir diyor. Sen namaz kılmayacaksın ama nurani olacaksın. Böyle bir şey yok. Biz gayb-ül gaybız. Allah daha açık, sen ondan daha gaybsın. Gayb meselesi Allah'ın sorunu değil, insanın sorunudur. Allah mevcudatta teayyün ve teşahhüs etmiş. Allah'ın kitabı, peygamberi, kainatı var. Benim neyim var. Melaïkede benim alemime girdiği için ona şekli biz veriyoruz. Elimi kaldırtan Allah melaïke ile yapıyor bunu. Ama bu mülk tarafı.

❖ Bir şeyi tanımanın yolları;

- 1) Nedir sorusunu sormak
- 2) Ne değildir sorusunu sormak
- 3) Mülk ve meleküt ciheti
- 4) Sureti, kanuniyeti, hakikatı, mahiyeti
- 5) Güneş-mevcudat ilişkisi
- 6) Çekirdek-ağaç ilişkisi
- 7) Beden-ruh ilişkisi
- 7) İçselin dış aleme kelamıyla, tavırlarıyla münasebet kurması, girip çıkmalar

Meleğin sureti, hakikatı, kanuniyeti, mahiyeti var. Hakikatı nurdur, mahiyeti Allah'tadır. Sureti bendedir, yani esbaptır. Kanuniyeti kuva ve latifelerdir.

❖ Melek;

Sureti: Esbap

Hakikatı; Nur

Kanuniyeti; Kuva ve latifeler

Mahiyeti; Allah'tadır.

Kanuniyetini Lemalar'dan söyledim. Meleğin bizdeki karşılığı kuveler, yani melekelerimiz ve latifelerdir. Ne düşünüyorsanız ona dönüşüyorsunuz. Neyi hayal ediyorsanız ona dönüşüyorsunuz. Düşündüğün, vehmettiğin, zannettiğin her şey kuvadır, güçtür. Konsantre olarak tuğlaya vursan kırarsın. Konsantre olunca gelen güç nerede uyuyordu? O melektir. Dimağda kuvadır, ruhta ise latifedir. Şefkat melektir, muhabbet melektir. Mahluk olan şefkat melektir. Şuunat-ı Zatiyede olan şefkat-i mukaddesi bende şefkattir. Muhabbet-i mukaddese bende şefkattir. Bu da melektir. Eğer ben meleklerle iman etmezsem hep surette yaşarım.

Kainattaki ruhanilerin bir delil-i vücud-u ve numunesi insandaki kuvelerdir ve latifelerdir ve hakeza. İnsan küçük bir mikyasta kainattaki hakaik-i imaniyeyi şuhud derecesinde gösterebilir. Hakaik-i imaniye içerisinde Allah'a iman da var. İnsan Allah'ı şuhud derecesinde gösterebiliyor. Miraçta bu hediye getirilmiş. Peygamber gitti geldi. Bana ne karı var. Allah'ı görme ve gösterme yolunu bize açtı. Bu miracın birinci meyvesidir. **“Erkan-ı imaniyenin hakaikini gözüyle görüp melaikeyi, cenneti, ahireti hatta zat-ı Zülcelali gözüyle müşahede etmek kainata ve beşere öyle bir hazine ve nur-u ezeli ve ebedi bir hediye getirmiş ki..”** diye devam ediyor. Yani bu yolu bana açmış. Gitmiş gelmiş ve kapıyı açık bırakmış. Küçük bir mikyasta, şuhud derecesinde diyor. İlim değil, bilgi değil, anlatım değil, şahid yani şuhud, görme seviyesinde gösterebilir. Acayip şeyler var. Niye gideceğiz biz şimdi cennete bunlar varken. Orada zaten göreceğiz ama buradaki inkişafına göreceksin orada. Ezeli ebedi nakıs olacaksın erken gidersen. Buranın kıymetini bilemezsen nakıs olacaksın. Buradaki inkişafına göre göreceksin.

KUŞLARIN İÇİNE GİREN RUHLAR

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ - بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1 تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ

2 قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي

Şu makam, iki maksad-ı esas ile bir mukaddimededen ibarettir.

Dün demiştik, bir şeyi anlamak için nedirin yanında ne değıldiri de sorarsan cevabı daha kolay bulursun. Bir şey araştırırken o konu hakkında soruları diz. Sual sormak ilmin yarısına sahiptir demektir. Soruları dizerseniz o kalıplara manalar düşer. Kartal gibi oradan oraya uçmak esas değil, kalıplar üzerinden ilerlemek gerekir. Dün müzakereli ders yaptık. Melaike nedir, melaikeye iman bizden neden istenmiş, hayatımızdan melaike kalkarsa ne olur, iman esasına neden girmiş gibi konuları konuştuk. Herkes pişirdiğini getirdi. Güzel bir ziyafet oldu. Üstadın da Kur'an'ın da muradı budur.

Kur'an **“Ne kadar da az düşünüyorsunuz?”** dedi. Ne kadar az okuyorsunuz demedi. Herkes kendi mütalasını ortaya koyunca müzakere oluyor. Müzakere de külliyata dayalı olmayan bir tefekkür ile, külliyatın ruhuna uygun olmayan bir tefekkür ile cemaatte bir adım atamazsın. Muhakemat'ta **“İzah mıdır, malumat mıdır? Külliyata dayalı bir mana mıdır senin söylediğin? Yoksa kendi malumatın mıdır?”** diyor. Böyle bir soru sor kendi izahına. Sen nereye aitsin de. O da Mektubat'ın şurasına, Lemalar'ın şurasına aitim diye adres gösterebiliyorsa külliyata aittir. Külliyata ait değilse de işime yararsa alırım, yoksa almam.

“Bazı rivâyât-ı ehâdisiye'nin işârâtıyla ve şu intizam-ı âlemin hikmetiyle denilebilir ki, bir kısım ecsâm-ı câmide-i seyyâre, yıldızlar seyyârâtından tut, tâ yağmur katarâtına kadar, bir kısım melâikenin sefine ve merâkibidirler. O melâikeler, bu seyyârelere izn-i îlâhi ile binerler, âlem-i şehadeti seyredip gezerler ve o merkeplerinin tesbihatını temsil ederler.”

Melekler nereye biniyor? Bir kısım ecsam-ı camide-i seyyare diyor. Bu yıldızlardan başlıyor, yağmur kataratına kadar melekler bu camit, seyyar cisimlere biniyorlar. Ne yapıyorlar? Alem-i şehadeti seyrediyorlar. Ve o merkeplerin tesbihatını temsil ediyorlar.

“Hem denilebilir: Bir kısım hayattar ecsam, bir hadis-i şerifte “Ehl-i Cennet ruhları, berzah âleminde yeşil kuşların cevflerine girerler ve Cennette gezerler” 1 diye işaret ettiği, “tuyurun hudrun” tesmiye edilen Cennet kuşlarından tut, tâ sineklere kadar, bir cins ervâhın tayyareleridir. Onlar, bunların içine emr-i Hakla girerler, âlem-i cismaniyâtı seyredip, o hayattar cesetlerdeki göz, kulak gibi duygularıyla, âlem-i cismanîdeki mu'cizât-ı fitratı temâşâ ediyorlar, tesbihat-ı mahsusalarını eda ediyorlar.”

Burada da hayattar cisimler var. Bu da cisim ama hayattar, diğerleri camitti. Tuyurun hudrundan tut ta sineklere kadar biniyorlar. Diğerinin başlangıcı yıldızlardı, bunun başlangıcı tuyurun hudrun yani cennet kuşlarıdır. Alem-i berzah'tan başlıyor, alem-i şehadetteki sineğe varıncaya kadar ruhaniyatın binekleri oluyor. Burada kartalı da, şahini de, ve uçmayanlarda hayattar cisimdir.

“Hem denilebilir: Bir kısım hayattar ecsam, (hayattara ağaç da girer, zihayat olanlardır.) **bir hadis-i şerifte “Ehl-i Cennet ruhları,** (burada misal veriyor, izah etmek açısından ehl-i cennet ruhlarını kullanıyor) **berzah âleminde yeşil kuşların cevflerine girerler ve Cennette gezerler”** (Şuan cennette değiller. Vefat edenler alem-i berzahtalar. Kafirler ise cehennem çukurundan bir çukurdalar. Müslüman ruhlar ise alem-i berzahta hem yıldızlara dolaşıyorlar. Cennete direk giremiyorlar, yeşil kuşların ceplerine girip cennette geziyorlar. Bu cennet bizim bildiğimiz müjdelenen, haşir meydanından sonraki cennetin tümü değildir. Cennetin 8 tabakasından darüs selam diyoruz. Bu darüs selam 8 tabakadan sanki imtiyazlaşmış, Adem aleyhisselam’ın da bulunduğu yerdi. Alem-i şehadete 7 kat cennetin berzahı gibidir. Üstad burası için **‘renge ve ismi aynıdır ama tadı farklıdır’** diyor. Ama cennet hakkında da **‘ne göz görmüş, ne kulak işitmiş’** diyor. Darüs selam ise buraya benzer diyor. Demek ki burası bir berzahlık yapıyor. Adem Aleyhisselam ve Havva arasındaki olay burada olmuş. Buradaki meyvelerin aynı isimleri ve suretleri orada var, fakat tatları farklı diyor.)

Cehennem 7 tabakadır, cennet 8 tabakadır. Cennetin 7 tabakasını bilemiyoruz ama 1 tabakası buraya benziyor. Benim tefekkürüm şöyle. Allah-u alem bir anda bu kafayla buraya gelsek, alem-i şehadete insek kafa dayanamaz. Bu akılla bir anda gelmiş olsak insan idrak edemez diyor İmam-ı Ali. İnsan bir anda alem-i şehadetten, dünyadan cennete gitse olmuyor, darül selamdan geçiyor.

Sırat köprüsü ve haşir meydanı ise berzahtır. Biz vefat edince alem-i berzaha gideceğiz. Kıyamet kopmadıkça kimse ahirette değildirler, alem-i berzahtadırlar. Kıyamet kopunca haşir meydanında olacağız. Ahiret o zaman başlayacak. Sıra şöyle; Dünya, alem-i berzah, haşir meydanı. Haşir meydanında hesaplar görüldükten sonra sırat köprüsünden geçilecek ve cennete girilecek. İlk muhatap olacağımız alem ise darül selamdır. Dünyadaki meyvelere benzeme hali buradadır. Ne göz görmüş, ne kulak işitmiş, ne kalbi beşer hutur etmiş dediğimiz yer cennettir.

diye işaret ettiği, “tuyurun hudrun” tesmiye edilen Cennet kuşlarından tut, (bizim vefat eden abiler şuan ona binmiş orada dersler yapıyorlar.) **tâ sineklere kadar,** (diğerinde yıldızdan yağmur kataratına kadardı, burada cennet kuşlarından sineklere kadar) **bir cins ervâhın tayyareleridir.** (Bu ruhaniyattır. Birinci derste geniş çaplı konuştuk. Bunların içerisinde ehl-i iman var. İbn-i Mübarek’in hadisinde; **‘Şehitlerin ruhları yeşil kuşların ceplerinde olacaklar. Müminlerin ruhları sığırcık kuşları gibi kuşların içinde olup birbirlerine muarefe içinde olarak cennetin meyvelerinden rızıklanırlar’** diyor.

Şehitler yeşil kuşlarda oluyor, müminler sığırcık kuşlarında oluyor. Ruhları kabzeden Azrail farklı farklı olduğu gibi burada da mertebelere göre binekler var. Allah bizi yeşil kuşlara koysun.) **Onlar, bunların içine emr-i Hakla girerler,** (Neden emr-i hak dedi? Buradan ne anlıyoruz? Cenab-ı Hak demek hak yönü demektir. Hak bunu iktiza etti diyor. Allah yönüyle muhatap olmuş ruhlardan bahsediyor. Melaikelerde ‘izni ilahi ile binerler’ demişti. Onlar cansız olduğu için binme var. Sefine ve merkep kullanmıştı, o yüzden biniyor. Ervahta **‘emr-i hak ile girerler’** diyor. Bunda da tayyareyi kullanıyor. Hayattar oldukları için girerler diyor.)

âlem-i cismaniyâtı seyredip, (ölenler buradan kopmamış, gelip burayı seyrediyor. Hayy ismine mazhar olanlar, hizmetin hayatiyetine insanların imanına hizmet ederek manevi hayat bulması için çalışanlara Hayy ismine mazhar oldukları için derecelerine göre vefat etseler de burada icraatları vardır. Hayy ismine mazhar olanların özelliği nedir? Vefat etseler de münasebetleri kesilmiyor. Gitmişler ama burayı seyrediyorlar. İman hayata hayat olduğu için, imana hizmet etmek Hayy ismine mazharlıktır. Hay ismine mazhar olanların vefatlarından sonra alem-i şهادetteki icraatları, gezintileri, temaşaları devam eder. Mektubat'tan söyledim.)

o hayattar cesetlerdeki göz, kulak gibi duygularıyla, âlem-i cismanîdeki mu'cizât-ı fıtrati temâşâ ediyorlar, tesbihat-ı mahsusalarını eda ediyorlar. (Biz burada doğduk, büyüdük, vazife yaptık. ”

Melaikelerde izni İlahi'yi kullandı, ervahta emr-i hakkı kullandı. Neden melaike izin alıyor? Ervaha da neden emir var? Ruhanilerle melaikeler arasındaki farktan kaynaklanıyor. Buradan anladığımız melaikeler temsil makamındalar. Cansız olduğu için temsil makamındalar. Ervaha ise temaşa var. Melaikede temaşayı kullanmıyor. Melaikelerde teallüm ve tekemmül olmadı için, vefat eden ervahlarda ise kıyamete kadar terakkileri devam ediyor. Vefat edenlerin defteri kapanmıyor.

❖ Melaikeler;

- 1) İzn-i İlahi ile biniyorlar.
- 2) Alemleri şهادeti seyredip geziyorlar.
- 3) O merkezlerin tesbihatlarını temsil edip tesbih ediyorlar.

❖ Ruhaniler;

- 1) Emr-i Hakla girerler.
- 2) Alem-i cismaniyeti gezerler.
- 3) Tesbihat-ı mahsusalarını eda ediyorlar.

Ruhaniyatta ervah-ı aliyeler var. Manadan, kokudan, suretten, kokudan yaratılan ruhlarda buraya girer. Vefat eden ehl-i İmanın ruhu da ruhaniyattır. Vefat etmiş deyince her şey bitmiş demek değildir. İşlevleri değişmiştir. Esmanın bir dairesinden bir dairesine, bir mertebesinden bir mertebesine geçiyor. Kıyamet koştuktan sonra gezme olacak diyor. Kaldığımız dershaneyi, medreseyi, yaşadığın şehri orada merak etmeyecek misin? Kişi cennette buraları görmeyi talep edecek. Herkesin yaşadığı dönem ve şehir farklı olduğu için herkese ayrı dünya yaratılacak. Neden? Gezsin, tozdun, baksın diye. Yani vefat edince her şey oldu bitti diye bir şey yok. Burada öyle bir senaryo var ki alem-i şهادetle, alem-i berzah, alem-i misal hepsi iç içe.

Bir elektrik mühendisine maddenin şekli, rengi var mıdır diye sordum. Atomun proton ve elektronu var. Onların rengi var mı? Yoktur dedi. Bu atomlardan organ olmuş, insan olmuş. Renk sence nereden geldi? Maddenin zatında renk yok. Güneş gittiğinde renk olmadığı gibi her şey eşit. Beyaz, siyah her şey eşit. Bu renk nereden geliyor? Alem-i misal buna elbise giydirmiş. Alem-i misalin cilveleridir bunlar. Alem-i misal bundan kalkarsa renk denilen bir şey kalmaz. Alem-i manada elbiseler giydirilmiş, manalar gözüküyor. Bunları neden anlatmaya çalışıyorum?

Alem-i misal, alem-i mana, alem-i şehadet hepsi aynı yerdeler. Hepsi birbirine giydirilmiş. Maddenin renkleri olmadığına göre alem-i misal renk giydirmiş. Hani alem-i misal ötelerdeydi? Demek ki öyle değil. Cenab-ı Hakkın esmaları birbirini örtmüş ama kapatmamış. Elmanın rengi kokusunu kapatmamış, kokusu tadını kapatmamış. Tat manayı kapatmamış. Bunlar elmaya giydirilmiş ama hiçbiri birbirini kapatmamışlar. Yani burada orayı yaşadığımız gibi, burada da orayı yaşayacağız.

İman nedir? Hayatın hayatıdır. İmana hizmet etmek Hay ismine mazhar olmaktır. Mesleğimiz 4 isme mazhardır. Üstadın mazhar olduğu isimlere nur talebeleri derecesine göre mazhardır. Burada orayı yaşadığımız gibi, orada da burayı yaşayacağız. Yani kopmayacağız, hizmete devam edeceğiz. Üstad ne diyor? Vefat eden Hafız Ali abi alem-i berzahta dersane açmış. Vefat eden nurcuları alıyor, dershaneye götürüyor. Orada mütala ve müzakerelere devam ediyorlar. Keşke selam gönderseydin diyor? Aracıya gerek yok, kendisi zaten gelip alır diyor. Ne demek gelip alır selamı? Ölmemiş miydi? Selamı kendisi gelip alır diyor.

İman bize elbise giydirmiş. Haşa imandan büyük müdür o alemler? İman libastr. **“Ruhunuza iman libasını giydirin”** diyor. Alem-i misal renkleri giydirdi. Alem-i mana manaları giydirdi. Haz alemleri de var. Bizde huzur oluyor. Yani oralarla buralar hep iç içe. Esmanın bir mertebesinden bir mertebesine geçiyoruz. Öyle ölünce buradan kopma vs. cehalette var. Burada otururken değil cennet cehennem, arşı mütala ediyor diyor Geylani hazretleri. Yani her şey açık. Ben buradayım ama buralı değilim. Yani bedenle buradayım ama bedenimin dışında öteliyim. Ötedenim, gaybdanım.

Külliyat ezberlerimizi darmadağın ediyor. Burada orayı orada burayı gösteren, gösterten, nasip eden Allah'a sonsuz hamd-ü senalar olsun. Ne nimetin içerisindeyiz de gark olmuşuz. İnsanlık inim inim inlerken nelerle bizi muhatap ediyor. Bu saatte ne dersler yapıyoruz. Bu nimetin şükürünü nasıl eda edeceğiz? Bunları ulema konuşuyor. Bu nimetleri veren Allah'a kendisini kendisine şahit yaparak hamd-ü senalar ediyoruz. Bizden ve bizi sevenlerden ve bizim sevdiğimizden, Müslümanlardan, Nurculardan razı ol Allah'ım. Şu dersin şahsı manevisi hatırına..

İNSAN HEM TILSIM HEM SIR SAHİBİDİR!

عُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ - بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1 تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ

2 قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي

Şu makam, iki maksad-ı esas ile bir mukaddimeden ibarettir.

29. sözü çalıştığım konuyla birleştirmeye çalıştım. Hisse çalışıyorum. Histen rüya-yı sadıkaya geçtim. Rüya-yı sadıka hissi kablel vukunun fazla inkişafıdır diyor. Yani lügatta vuku bulmadan önce hadiseyi hissetmektir. Lügatı ilm-i kalam alimleri yazmış. Ben külliyattan çıkardığım anlamlara bağlı kalıyorum. Benim çıkarımım ise vuku bulmadan önce hissedar olmaktır.

İnsan kainatta küçük bir mikyasta hakaik-i imaniyeyi şuhud derecesinde gösterebilir cümlesinden **'İnsan Zat-ı Zülcelal'e şuurlu bir aynadır'** deyince benim başımın tepesinde ateş attı. Diyelim ki ayna sizi tanısa, sizinle konuşsa, sorularınıza cevap verse ne hissederdiniz? Göz de kalbe bir aynadır. Münafık bahsinde geçiyor. Tarih bir aynadır. Kültürle yoğurularak istikbalimizi onunla inşa ederiz. Tarih aynası ortak olanlar geleceği beraber kurarlar. Tarihten kopanlar aslından kopuyorlar. Aynaya çalıştığım için **'İnsan Zat-ı Zülcelal'e şuurlu bir aynadır'** diyor. **'Ruhumdan üfledim ruhunuzu'** diyor. İnsan aynasında Cenab-ı Hak hakaik-i İmaniyeyi şuhud derecesinde gösteriyor. Bunlardan birisi melaikedir. İnsan melaikeleri nasıl gösteriyor dedik? Kuvalar ile. Bugün size başka yerler okuyacağım. Aynaya çalışıyorum ve tuhaf tuhaf şeylerle karşılaşıyorum.

Sözler 177'de **'İnsan Cenab-ı Hakka şuurlu, hayatlı, ruhlı bir aynadır'** diyor. Gece kalktığımda ayna benle sohbet etse ben ne yaparım? Bu cümleyi okuyup geçme. Dur düşün. Lavabodaki aynayı canlı yap. Şuurlu bir ayna dedi. Şuurlu yap bu aynayı. Tarih bir aynadır dedik, fikir aynası. Tarihten kopuk olanlarla bir olamazsınız. Bu sebeple tarihe hücum ediyorlar. Tarih aynasında senin kültürün yatıyor.

Çocuğa ilk ayna annedir. Çocuk ilk defa annesini görünce benlik duygusu başlıyor. Aynada kendisini görünce bu ben diyor. Meleklerde aynadır. Aynı zamanda mevcudatın vücud-u hariciyeleridir. Mevcudatın nefsül emriyeleridir. Donmuş melaikedir. İnsanı gösteriyor. Ben bilinci çocukta ilk annesine bakınca başlamış.

İnsan bilinmesi gereken muamma bir varlıktır kendisine. Bunun daha garip tarafı 'Bilen benim, bilinmek isteyen benim.' Bilen ile bilinen, gören ile görünen aynı olunca insan bir dönüşüm, inkılap yaşar. Şu derslerle inkılap yaşıyoruz ama fakında değiliz. Bilmek isteyen benim. Bu derslerle kendimi tanımak istiyorum. Kendim bana gizliyim ve iman esaslarıyla açıyorum. Allah'ı bilmek kolaydır, insanın kendisini bilmesi zordur. Allah'ı tanıtan kainat kitabı var, Kur'an'ı Kerim var, Peygamber var. Ancak beni anlatan hiçkimse yok. İnsanın kendisini bilmesi Allah'ı bilmesinden daha zordur. O yüzden bilen benim, bilinmek istenen de benim. Biz bu iman esaslarını ne kadar bilirse inkılap yaşarız, dönüşürüz, dönüştürürüz.

Bundan sonra hep kendisini kendisiyle ele geçirmeye çabalar. İnsan kendisini kaptırıyor. Adama 'ne sıkıntın var?' dedim. Kafam allak bullak dedi. Kim var kafanda? Benden başka herkes orada diyor. Bundan sonra insan kendisini kendisiyle ele geçirmeye çalışır. İman esaslarıyla ele geçirmeye çalıştığımız şey insanın kendisidir. Bilmek isteyen benim, bilinecek olanda benim.

İnsan kendisini kendisiyle ele geçirmeye çabalar. Ancak nafile, bunu yapamaz. Daldıkça muamması, gizemliliği de artar. İnsan kendisi kendisine garipleşir.

İnsan yaşam boyu kendisini keşfetme, kovalama ile geçer. Hep kendisini kovalar. Kendisini tanımaya çalışır. Kendisi kendisine gizemli alemler bütünlüğüdür. 18 bin alemin hulasasıdır. Bunlar melekleri tanımak için lazım.

Düşünmenin nesnesi insan, düşünmenin nesnesi de kendisi. Yani düşünen benim, düşünölmek istenen de benim. Onun için inkılap yaşıyor.

Kendisi kendisine ayna olur böylelikle insan. Meleklerde bize aynadır. İnsanın kendisini tanımasının gayesi Allah'tır. Cenab-ı Hak diyor ki; '**Beni tanımak mı istiyorsun? Önce kendini tanı.'**

Düşünce aynasında soyarak anlam arar insan kendisinde. Yer arar kendisinde. Seyahat eder kendisinde.

Dil kelim aynasında kendisini dışarıya taşıyan insan, düşünme anında kendisini soyutlar. Bunları meleklerin etrafını biraz daha çevirmek için söyledim.

Lemalar 83'den bir şey okuyacağım.

Râbian: İnsan küçük bir âlem olduğu gibi, âlem dahi büyük bir insandır. Bu küçük insan, o büyük insanın bir fihristesi ve hülâsasıdır. İnsanda bulunan nûmunelerin büyük asılları, insan-ı ekberde bizzarure bulunacaktır. Meselâ: Nasilki insanda kuvve-i hâfızanın vücudu, âlemde Levh-i Mahfuz'un vücuduna kat'î delildir. Öyle de: İnsanda kalbin bir köşesinde lümme-i şeytaniye denilen bir âlet-i vesvese ve kuvve-i vâhimenin telkinatıyla konuşan bir şeytanî lisan ve ifsad edilen kuvve-i vâhime, küçük bir şeytan hükmüne geçtiğini ve sahiblerinin ihtiyarına zıd ve arzusuna muhalif hareket ettiklerini hissene ve hadsen herkes nefsinde görmesi, âlemde büyük şeytanların vücuduna kat'î bir delildir.

Kainatta melek nerededir? Kainatta melek neredeyse, insanda da oradadır. Yani bir çınar ağacını düşünün, bir de çekirdeği düşünün. Biz şecere-i hilkate çekirdeğiz. Kainat ağacının çekirdeğiyiz. Melek kainatta nerede, ne işlev yapıyorsa, insanda da aynı işlevi yapıyor. Meleği sırf meleklerle tanıyamazsın. Kendini tanıdıkça onu tanırsın. Kendindeki karşılıkları nedir, bunu anlarsın.

Bir tanesine şeytanı göstereyim demiştim ve burayı okumuştum. Kalbin bir köşesinde lümme-i şeytaniye denilen bir sistem var. Şeytan oradan üfürüyor. Alemimizde şeytanın vücudu ne kadar kesinse meleklerde öyle. Melek ilham verir, heyecanlandırır, sana haz verir. Sendeki huzurun vücud-u haricisidir, mahluktur, melektir. Sende aktif melektir. Melekelerin aktif oldu. Melekelerin aktif olunca malik oluyorsun. Malik olunca da huzurlu oluyorsun. Tersinde ise öleceksin, olmadı vs. diyene şeytandır. Alemimize düşen menfiler şeytanın konuşmasıdır. Vehim ile olumsuz düşünöyoruz. Hep olumsuz odaklanan insan şeytanın hedefine maruz

kalmıştır, ifsat edilmiştir. Allah ya varsa, ya yoksa, temizlik yap, temiz olmadı gibi konuşan kafamızdaki küçük şeytandır. Rahat ol, endişe etme, Allah var, Allah kainatın başında, kainatın patronu vs. diyen ise melektir. Bizi dersten kopartan ise şeytandır.

Burayı okumamın sebebi zıddıyla düzü görmektir. Bu ne kadar böyle ise melekte onun zıddıdır. İtikadın zıddı şirktir. İmanın zıddı küfürdür. Allah'ın zıddı hevadır. İbadetin zıddı nefistir. Meleğin zıddı şeytandır. Şeytan ne kadar kesinse melekte o kadar kesindir. Bizdeki istidat, kabiliyet, şefkat, muhabbet, sevk vs. bunların hepsi mahluktur ve melektir. Şefkat melektir. Olumlu düşünme melektir. Hepsi mahluktur. Melaike mahluktur, ruh mahluktur. Vücut-u hariciyeleri vardır. Şefkat mahluktur, huzur mahluktur, muhabbet mahluktur. Ancak bu mahluk atom cinsinden değil.

Söz 510'da ; **“Maddiyun ve tabiyyun dahi melaikenin manasını inkar edemeyerek”** İnsan da hani hayra ve şerre bir enerji var ya, onlarda bu enerjiyi inkar edemiyorlar. Kuvve-i saire, sirayet eden kuvvetler demişler ve **“bir cihette kabule mecbur olmuşlar.”** Melaikeye iman etmediklerinden dolayı melaike dememişler. Haşiye'de şöyle bir tabir kullanıyor; **“Melaike manasını, ruhaniyatın hakikatını inkara mecal bulamamışlar.”** Çünkü bu enerjiyi görmüşler, inkar edememişler. **“Ve fitratın namuslarından kuvve-i saire diye cereyan eden kuvvetler namını vererek yanlış bir surette tasvir ile bir cihette tasdikine mecbur kalmışlar.”** Kuvve-i saire, yani cereyan eden kuvvetler demişler.

Şeytanı size göstereyim. Karşıdan bir haram geçiyor, içinizden geçen 'bak, et' diye konuşan enerji şeytanın kendisidir, şeytandan değildir. Kuvve-i saire dediği şey sirayet edendir. O harama bakmadın, rüşveti yemedin, filmi izlemedin, o şer olan enerji marifete dönüşür. Bu enerji kaybolmaz. Şeytan 2 şeye yarıyordu; Kemal-ı insaniye ve makasid-ı hayri külliye. O enerji kemalat oluyor. Bunun şeytan olduğunu nasıl anladık? Ben öyle bir şey yapmak istemiyorum, öyle bir şey söylemek istemiyorum, benim ihtiyarıma zıt ve arzuma muhalif olan şey şeytandır. Bu fiiliyattan sonra adam kendisine bakıyor ve bunu yapmamalıydım diyor.

Sözler 182'de; **“29. sözde yüzer delil-i kati ile ruhani melaikelerin vücudunu ispat eden umum deliller şeytanların dahi vücudunu ispat ederler.”** Meleğin kendisini kendisi ile tanımak nakıstır. Zıddı ile tanımam lazım. Mesela itikadı en iyi tanıma yöntemim şirki bilmektir. Meleği tanımak da şeytanı tanımakla oluyor. Ervah-ı habise de o doğan enerjidir. Sözler 246'da o ervah-ı habise mevad-ı şerire oldu. Yani şer bir madde oldu. Baktığım anda o habis enerji mevad-ı şerire oldu. Fiziksel noktada her bir günahın bedende karşılıkları vardır. Mesela vesveseli bir film seyretse yatabilir mi çocuk? O filimleri çocuk izliyor ve sonra yatamıyor, ağlıyor. Çünkü içi duman olmuş. Haramın vücut-u haricisi var.

Hiçbir şey gayb değildir. Biraz dikkat ederseniz buna şahit olursunuz. Şahit olan ehl-i şuhuddur. Ehl-i şuhud veli demektir. Yani Allah'ı, melekleri, şeytanı aleminde tanımlamak, onlara şahit olmaktır. O zaman Allah'ın evliyası oluyorsun. O sana şer yaptırmak isteyen içindeki enerjiye şeytandır dediğin zaman Allah'ın evliyası oluyorsun. Mesnevi Nuriye 223'de **“Ehl-i şuhud dediğimizden maksat evliyaullahtır. Zira velayet sahibi avamın itikat ettiği şeyleri gözle müşahede ediyor.”** diyor. Yani hakaik-i İmaniye'ye aleminde şahit olandır. Velayet nereden geliyor? Valilikten geliyor. Vali şehirde nasılsa, bu beden şehrinde de hakim adam isen sen valisin, velisin, velayet sahibisin.

Kuvve-i vahime bizi yanlış hareket ettiriyor ya yine de böyle bir kişi veli olabilir mi? Neden olmasın. Sıfır günah diye bir şey yok. Hangisi galipse ondansın. Bir şehirde meyhane ve cami bir arada bulunuyor. Meyhanenin olması camiyi iptal ediyor mu? **“Ehl-i şuhud dediğimizden maksat, evliyaullahıdır. Zira velâyet sâhibi, avâmın itikad ettiği şeyleri göz ile müşahede ediyor. Kur’ân yoluyla gidenlerin silâh ve zahireleri ise, Kadîr-i Mutlaka, Ganiyy-i Kerîme olan tevekkül onları temin eder. Zira, tevekkül, istinad ve istimdad noktalarını tazammun ediyor. Bu noktalar da kelime-i tevhidi istilzam ediyor.”** Peki bunun eylemseli nedir? Ayette dediği “Onlar korkmazlar, hüzünlenmezler de.” Neden? Tevekkül sahibi olurlar ve nokta-i istinat ve istimdatları vardır.

..o hayattar cesetlerdeki göz, kulak gibi duygularıyla, âlem-i cismanîdeki mu’cizât-ı fitratı temâşâ ediyorlar, tesbihat-ı mahsusalarını eda ediyorlar.

Mu’cizat-ı fitratı temaşa ediyorlar. Biz dünyaya direk bu kafayla, bu akılla gelseydik, küçüklükten beri alışmamış olarak bu dünyaya gelseydik kafayı yerdik. Çin’de 3.5 yaşına kadar çocuğu hiç çıkarmamışlar. Bir anda çıkardıklarında ve çocuğun üstüne yağmur yağdığına oraya bakarak ödü patlamış. Su damlalarından korkmuş. 50 yaşında ilk defa gelmiş olsan bu aleme kafayı yersin, kesinlikle sistem biter. 5-6 yaşındaki bir çocuk bilse ki bu tren kendi rayına mahkumdur, çok rahat eder. Treni hiç görmemiş olsa ve tünelden alevlerle bir şeyler çıkıyor, bir de içinde adamlar var, hiç görmediği için bilmez ki rayına mahkum, o yüzden çok korkar. Üstad da olaylara Allah’sız bakmayı buna benzetiyor.

İşte, nasıl hakikat böyle iktiza ediyor. Hikmet dahi aynen öyle iktiza eyliyor. Çünkü, şu kesafetli ve ruha münasebeti az olan topraktan ve şu küdretli ve nur-u hayata münasebeti pek cüz’î olan sudan, mütemadiyen, hummâlî bir faaliyetle, letafetli hayatı ve nuraniyetli zevil’idraki halk eden Fâtır-ı Hakîm, elbette, ruha çok lâyıf ve hayata çok münasip şu nur denizinden ve hattâ şu zulmet bahrinden, şu havadan, şu elektrik gibi sair madde-i lâtifeden bir kısım zîşuur mahlûkları vardır. Hem pek çok kesretli olarak vardır.

Bu kısım çok önemli. Kıyas yapıyor. Benim şeytan meselesine girmemin sebebi kıyas içindi. Burada da kıyas yapıyor. Şu toprağı görüyor musunuz? Cansız ve şuursuz. Şu kayalar vs. hayata münasip mi? Şu hayata münasip olmayan, kesafetli, ruha hiç uygun olmayan şu topraktan, kudretli, bulanık ve nur-u hayata münasebeti pek az olan sudan.. İki tane misal verdi; Toprak ve su. Ruha münasebeti olmayan toprak ve bulanık su. Ne yapılıyor? Letafetli hayatı ve nuraniyetli zevil idraki halk ediyor. Halk eden Fatır-ı Hakim. Buna ait bir yer okuyalım. Nasıl çıkartıyor? Neyi nerede saklamış? Ahireti de, Allah’ı da, ruhu da ispat eden bir yer.

Sözler 400;

Ey haşri inkâr eden adam! Ağaçlara bak. Kışta ölmüş kemikler gibi hadsiz ağaçları baharda diriltten, yeşillendiren, hattâ her bir ağaçta yaprak ve çiçek ve meyve cihetiyle üç haşrin nümunelerini gösteren bir Zâta karşı inkâr ile, istib’âd ile kudretine meydan okunmaz.

İstibat ile, yani akıldan uzak görerek. Allah ölüleri nasıl diriltecek diyerek. Yoku var ediyor, ölmüşün dirilmesine ise akılı almıyor. Hiç yokken var oldu. Var ölünce acaba onu diriltebilir mi diye akıldan istibad ediyor.

Sonra bir delile daha işaret eder, der: Size ağaç gibi kesif, sakil, karanlıklı bir maddeden ateş gibi lâtif, hafif, nuranî bir maddeyi çıkaran bir Zâttan, odun gibi kemiklere ateş gibi bir hayat ve nur gibi bir şuur vermeyi nasıl istib'âd ediyorsunuz?

Bu kısım da zıddı zıddından nasıl çıkarıyor onu okuyoruz? Allah'ı, ruhu, ahireti, melekleri ispat edecek bir örnek burası. Kesif bir ağaç, yani şeffaf olmayan, karanlık bir ağaç. Onunun içi karanlık mı? Evet. Sakil, yani ağır. Kesif, sakil ve karanlıklı bir maddeden latif, hafif, nurani bir maddeyi çıkarıyor. Elinize odunu aldınız. 10 kilo. İçi karanlık. Allah dese ki; "Ey kullarım bu sizde neyi ifade ediyor?" Hiç kimse elinde tuttuğu kilosunu olan odunun kilosuzdan olduğunu, gözükenin, tutulmanın, mekanı olanın, bunun içindeki zıt 2 unsurun meydana getirdiğini. Karanlık ve aydınlığın, tutulan ve gözüken, ağırlığı olan odunun yandığı zaman tutulmayan, ağırlığı ve mekanı olmayan duman ve nuru içinde barındırdığına nasıl ihtimal verilsin? Odunda nur var. Karanlık olan odunda ışığın ne işi var? Dumanın ne işi var? Duman odunun neresindedir? Her yerinde. Nur odunda neredeyse duman da oradadır. Aynı yerde 2 zıt barınıyor.

Aynı yerde 2 zıt demek sır mıdır, tılsım mıdır? Bu odada +10 C olsa -10 C de olur mu? İki zıt bir araya gelirse, +10 C ve -10 C bir araya gelirse 0 olur ve bunun adı tılsımdır. Zıtları barındırmaz, galip kimse odur. Sır ise bu odada +10 C ve -10 C aynı yerde durabiliyorsa olur. İnsan hem tılsım sahibidir, hem sır sahibidir. İnsan zıddı da barındırıyor. Kainatta şirkin yeri yoktur ama kafasının kafasında şirk vardır. Yani insan zıtların cemidir. Eylemsel itibariyle tılsım sahibidir. Zıtlardan sıyrılıp namaz kılıyor. Zıtlardan sıyrılıp kılmıyor namaz. Zıtlardan sıyrılıp oruç tutuyor. Orucu tut diyen de var, tutma diyen de var. Adam tutmuyor. Tılsım, yani teke dönmüş.

Burada ruhu nasıl ispat etti? Bedeni odun gibi düşünün. Bu odunda nur nasıl hatırına gelmezse, bu odun gibi bedende de tuh öyle hatırına gelmiyor? Bu oduna nuru hangi ilim ve teknolojiyle yerleştirmişse ruhu da bedene aynı ilim ve teknolojiyle yerleştirmiş. Oduna dumanı nasıl yerleştirmişse, bedene de nefisi öyle yerleştirmiş. İşte odun aynı zamanda donmuş nurdur, donmuş dumandır. Ağaçta öyledir. Donmuş nurdur, melektir. İnsan ise zıtların donmuş halidir.

Ağaç bir yerdedir, yandığı zaman her yerdedir. İnsan bir yerdedir, vefat edince her yerdedir. Odun yanınca içinde hapis olan nur ne der? İyi ki kibriti çaktın da beni bu hapisten kurtardın der. Heyecandan geldiği yere gider. Odunda gizli güneş vardı. Nereden biliyoruz? Çıkan alevler güneşe benziyor ve güneşe gidiyor. Vefat eden bir insan da aynı çıkan nur gibi aslına gidiyor. Odundan çıkan nur güneşe gittiği gibi, insan da nereden gelmişse oraya gidiyor. Her şey aslına rücu eder hakikatı görünüyor. Ondandır geldik ona gideceğiz. Allah'a gitmekten korkulur mu? Vefat etmek terhis olmak demektir.

Ahiret nerede onu anlatayım. Eti bir kenara at, ne olur? Kurtlanır. Yahut da kapalı bir kaba koy yine kurtlanır. Bu etin neresinde kurt vardı? Daha önceden bu kurt yoktu, nereden çıktı? Bu kurt daha önceden etin neresindeyse, ahirette dünyanın orasındadır. Bu kurt etin neresinde idiye ruhta bedeninin orasındadır. Bu et devre dışı olunca kurt ortaya çıkıyor. Et gibi gözükiyormuş, meğerse kurtmuş. Kurtta gitti parazitler çıktı, onlar da gitti mikro canlılar çıktı. O da gitti enerji çıktı. Enerji gitti ayn-ı hayat, sonra madde-i hayat oldu.. Meğerse giydirilmiş alemlermiş. Biz de et zannediyorduk. Mutfaktaki poşetin içindeki pirinci ne güneş görüyor, ne hava görüyor ama Cenab-ı Hak kurt yaratıyor.

Üstad diyor ki; **“Hayat mektep gibidir, askeri kışla gibidir.”** Girenler yetişiyor. Bu su cansızdır. İçince insana dönüştürülüyor. Maddeler hayvanın vücuduna girerek, ağaçların vücuduna girerek, insanın vücuduna girerek ahirete mal oluyorlar. Benim şu hareketlerimden oluşan enerji, ahirette de elim olacak. Burada elmayı yedin, akabinde elhamdülillah desen, ahirette o elhamdülillah enerjisi elma olacak. Çünkü elma ona sebep oldu. Neden elma olacakta armut olmayacak? Çünkü elma yerken elhamdülillah dedin, o lafız elma olacak. Bu kitabı böyle kaldırdığındaki enerji, orada da olacak. Hiçbir şey yok olmuyor.

mütemadiyen, hummâlı bir faaliyetle, letafetli hayatı ve nuraniyetli zevil’idraki halk eden Fâtır-ı Hakîm..

Zevil’idraki ruhanilere kullanıyor. Fatır nedir? Allah’ın bir ismidir. Maddesiz, mekânsız, zamansız, mükayesesiz, taklitsiz, numunesiz, muacelesiz, modelsiz, misalsiz ilk ve son yapan Allah demektir. Hakim ise abes hiçbir şey yaratmayan Allah demektir.

..elbette, ruha çok lâyük ve hayata çok münasip şu nur denizinden ve hattâ şu zulmet bahrinden, şu havadan, şu elektrik gibi sair madde-i lâtifeden bir kısım zîşuur mahlûkları vardır. Hem pek çok kesretli olarak vardır.

Hayata hiç uygun olmayan topraktan hayatı çıkartan, ruha hiç uygun olmayan sudan ruhu çıkartan Allah elbette ruha çok layık ve hayata çok münasip nur denizinden, yani sema tabakasından.. Işığı kapatırsan karanlıktan melek yaratılıyor, ışığı açtığında melek yaratılıyor. Ağzımızdan çıkan kelimelerden ruhani yaratılır. Cansız olandan ise melaike yaratılıyor. Tarih bir ayna demiştik, şeytan da bir ayna, melekte bir ayna..

ve hattâ şu zulmet bahrinden, şu havadan, şu elektrik gibi sair madde-i lâtifeden bir kısım zîşuur mahlûkları vardır. Hem pek çok kesretli olarak vardır.

Elektrikten de mahluk yaratılıyor. An be an elektrikten melek yaratılıyor. Var olup yok oluyorlar. Elektrik saniyede 60 defa yanıyor sönüyor ya, meleklerden de yaratılıp gidiyor, yaratılıp gidiyor. Bu sebeple zındıka melekleri inkar edemedi, buna kuvve-i saire dedi.

ŞEY DENİLEN HER ŞEY HAYATTAN YARATILMIŞ

عُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ - بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

1 تَنْزَلُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَالرُّوْحُ فِيهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْ

2 قُلِ الرُّوْحُ مِنْ اَمْرِ رَبِّي

Şu makam, iki maksad-ı esas ile bir mukaddimeden ibarettir.

Birinci derste melaike ve ruhaniyat bir tabirdir, onu çözelim dedik. Birinci maksattan yürüyelemek için şu tabirleri çözmek lazım.

1) Vücut nedir?

2) Hayat nedir?

3) Ziya nedir?

4) Nur nedir?

5) Şuur nedir?

Bugün bu tabirleri konuşacağız. Bu tabirler lügatla çözülecek şeyler değil. Vücut, var olmaktır diyor. Şuur, farkındalıktır diyor. Hayat, canlılıktır diyor. Yani bildiğimiz şeyleri söylüyor lügat. Fakat bunun üzerine çok dersler olmuş, çok araştırmalar yapılmış, çok emek verilmiş. Risale-i nurun en büyük maksadı istilah manalarını lügat ile değil de, risale-i nuru risale-i nurla izah etmektir. Ben ilk önce bir okuyayım. Enfüs lügattan okuyacağım. Bu lügat bir seneye kalmaz çıkacak.

❖ **316. sayfa; “Vücut ise birincisi mümeyyize, ikincisi muhassısa, üçüncüsü müessire olmak üzere 'ilim, irade, kudret' sıfatlarını istilzam eder.”**

Allah var iken mevcudat yoktu. Karar verdi. ‘**Yaratacağım**’ dedi. Bu malum. Karar vermesi ‘**irade**’ Bunun projesi ‘**ilim**’ Bunu vücut-u hariciye çıkarttı ‘**kudret**’ Malzemesi ‘**hayattır.**’

Karar vermesi → İrade

Projesi → İlim

Yaratması → Kudret

Malzemesi → Hayat

Cenab-ı Hak’kın 7 tane subuti sıfatı var; **İlim, İrade, Sem, Basar, Hayat, Kudret, Kelam.** Vücut, bu subuti sıfatların hayat ile ifadelenenmesidir. Yani hayat merkezli ortaya çıkışlarıdır. Mesela hayat merkezli irade ortaya çıktı. Hayat ile kelam çıktı. Hayat ile Basar çıktı. Bu vücudu zati sıfattaki vücut ile karıştırmayın. Adeta vücut bir şeyin hakikatini elde etmektir.

Bir çiçekteki Allah’ın Cemil isminden, çocuğun simasından, denizin yüzündeki Cemil, cennette ki Cemil, arştaki Cemil, Vacibül Vücut’a kadar giden Cemil esmasının nihayetsiz mertebesinin her bir hakikat mertebesine..

Çiçekteki, çocuktaki, arştaki, cennetteki tüm Cemil esmalarında ne kadar mertebe varsa hakikattir. Herhangi bir mertebenin bizde ortaya çıkmasına vücud denilir. Ona ne kadar tefekkürle varırsak bunun bizdeki adı vücuddur. Yani hakikat meratipleridir. Vücud ile mevcud arasındaki farkı söyleyelim. İçerisinde adem olmayana vücud, içerisinde adem varsa, yani zıddı varsa mevcuddur. Mesela bu kainat mevcuddur. Her şey zıddıyla Vardır. Bu tanımı başka yerde göremezsiniz. Çalışarak çıkan bir tanımdır bu. Örnek verelim. Ağaç cennettekine göre sonsuz güzel değil. Faniyi barındırıyor, soluyor. Ağaç mevcuddur. Ağaç üzerindeki esmaları okursak, tefekkür edersek bizde vücud buluyor ve mevcudat deniliyor.

Vücud, Allah'ın esmalarından bir veya birkaç tane esmasının tefekkür anında, muhabbet veya eylem anında o esmanın bir mertebesine mazhariyettir. Tefekkür ederken füyuzat var ya o anda sen vücud buluyorsun. Günah işlerken tersi olarak ademe gidiyorsun. İçinde adem olan vücuda mevcud, ademsiz olan vücuda ise vücud denilir. Allah için adem ve vücud, yokluk ve varlık 2 dairedir. Bizim için adem ve vücud var. Allah için adem ve vücud ikisi de eşittir, iki tane dairedir. Oradan alır buraya koyar, buradan alır oraya koyar.

Adem ve vücud iki daire ise o zaman Allah'ın vücudu nedir? Adem ve vücudun dışında başka bir vücuddur. Zat-i vücuddur. Zati sıfatlar; **Vücud, Beka, Kıdem, Vahdaniyet, Muhalefetün Lil Havadis, Kıyam bi Nefsihi, Tekvin**. Allah'ın vücudunda içinde adem yok. Bu esmaların zuhuratlarında olur.

Yoktan var etmek subuti sıfattan değil, yoktan var etmek zati sıfattandır. Allah yoktan var etmeyi Tekvin'den çıkartıyor. İlmi vücudları varsa subuti sıfattan çıkartıyor. Allah hiçlikten yaratmayı Tekvin ile yapıyor. Subuti sıfatlardaki ilmi vücudları vücuda çıkartmayı Kudret ile yapıyor. Hiçlikten yaratma Tekvin, vardan yaratmak ise Kudrettir.

Yoktan var etmek zati sıfattaki vücud sıfatından, vardan var etmek olan Halık ise esmalara şekil verir. Subuti sıfattaki ilmi vücutlardan dışarıya çıkartırken esmaların cilve, cemel, nakış, sanatı olarak dışarıya çıkartmayı Halık ismi ile halk ediyor. Kudret ile de vücud veriyor. Kudret subuti sıfattadır, Tekvin zati sıfattadır. Esmalar yaratmıyor. Var olan mevcudat aynasında esmalar gözüktüyor. Lavabodaki aynada ben gözüktüyorum. Ben ayna mıyım? Değilim. Bu mevcudat aynasında esma gözüktüyorsa, mevcudat nedir? Sıfatlardır. Sıfatların üzerinde esmalar gözüktüyor. Mevcudat için ayna dediğine göre bu mevcudat aynasında esma gözüktüyorsa, mevcudatın kendisi esma değildir, 26. Lema'da bu sıfata bakar. Kudretin bir cilvesi olan kuvvetini vücud-u ilmiyeye sürüp vücud-u hariciyeye çıkarır.

❖ **Esması ise, cilve, cemel, nakış, sanattır. Mevcudat ayinelerinde esmalar gözüktüyor.**

Mevcud nedir? Esması değildir. Çünkü mevcud aynadır. Esmalar mevcudda gözüktür.

Hayatı konuşalım şimdide. Enfüsi Lügatta 101. sayfadadır.

❖ **Hayat, alem-i şehadetin zıyasıdır. İstila ediyor ve vücudun neticesi ve gayesidir. Halık-ı kainatın en cami ayinesidir. Faliyet-i Rabbaniyenin en mükemmel, en müzecci fihristedir. Temsilde hata olmasın bir nevi programı hükmündedir.**

❖ **Hayat, pek çok sıfatın mevzuç bir macunu hükmünde bir ziya bir tiryaktır.**

Şualarda bunu söyler. Hayat pek çok sıfattan hülasadır, mevzuçtur. Bir ziya, bir tiryaktır. 10. surenin 5. ayetinde Kur'an ziyayı şemse nispet ediyor, nuru kamere nispet ediyor. Güneşten ziya çıkar. Ziya 7 tane rengin hülasasıdır. Fizikteki adı fotondur. O ışık değildir, nur değildir. Her şeydir, bir şey değildir. Onun için güneşin çevresi karanlıktır. Çünkü atom cinsinden madde yoktur, esir cinsinden vardır. Güneşten çıkan ziya, güneşin çevresinde atom olmadığı için bir yere çarpmadan geçer. Maddeye çarpmaz o. Ziya güneşten çıkar, 100 km olan atmosfere gidip çarpınca o ziya, foton üzerindeki deşifre eder. Isı, ışık, dalga boyları.. çıkar. Ziyada öyle bir şua var ki dünyanın bir ucundan giriyor, ötekisinden çıkıyor, hiçbir şey engel değil. Kamere, aya vurunca ay nur olur. Ziya merkezdedir. Nur ise o ziyadan ortaya çıkan sonuçlardır.

Cenab-ı Hak güneşe Şems-i Ezeli der, yerine koyar. Güneşe iman der, hayat der, Peygamber asm'a der. Güneşi bu 5 şeye misal verir. Hayatı güneş kabul edersek, hayattan ziya gelir. Cenab-ı Hakkın Hayy sıfatından. Mevcudatın ortaya çıktığı zaman nur olur. O zaman bu mevcudat nedir? Allahu nurus semavati vel ard. Donmuş esmalardır. Hayatın nurlarıdır. Buza su nedir, mevcudata esma odur. Bu mevcudat esmaların cilve, cemal, nakış, sanatlarıdır.

Mevcudatta gözükən, ağaçta gözükən renk, letafet, güzellik, nezaket, madde gibi gözükənler hep esmalardır. Onun arkasındaki sıfat nedir? Onun arkasında madde gibi gözüküp ama madde olmayan arkasındaki enerji, esir, madde-i hayat, aynı hayat. Yani bu ağacın gözükən cesedinin dışındaki her şey sıfata bakıyor. Mesela esirin aslı madde-i hayat, madde-i hayatın aslı ayn-ı hayattır. Şu misalle söyleyelim. Buz ama sudur. Su ama H₂O'dur. H₂O ama enerjidir. Aynı yerdeyim, başka bir yere gitmiyorum. Enerjidir ama esirdir. Esirdir ama madde-i hayattır. Madde-i hayattır ama ayn-ı hayattır. Ayn-ı hayattır ama hayatın zatlari ve cevherleridir. Ayn-ı hayat en azami cennette tecelli ediyor. Şu buz gibi gözükən şey en son giyilen bir elbisedir. Kışın palto, paltonun içinde kazak, kazağın içinde gömlek, içeri doğru girdikçe hayat, hayatın da özü his ve şuur, his ve şuurun da özü akıldır. Buz suya kadar esmadır. Enerji, esir, madde-i hayat, ayn-ı hayat, buraya kadar da sıfattır. Onun için bu mevcudat aynadır ve esma gözükütüğüne göre bu mevcudatın aslı, arkası esma değildir, gözükən esmadır.

Hayat, pek çok sıfatın mevzuç bir macunu hükmünde bir ziya bir tiryaktır. Evet elvan-ı seba (güneşten çıkan foton, 7 tane renk) ziyada olur. (Ütad anlamak için diyor ki elvan-ı sebaya ziya de diyor.) **Muhtelif edviyeler tiryakta nasıl mümteziven bulunur.** (bir ilaçta kaç tane elementler var, 0,07 gr fe, 0,01 gr mg gibi.. Bunlar belirli şartlarla belirli şekilde imtizaç ettiriliyor. Bu ettirilene tiryak deniliyor. O ilacın içerisinde nasıl ki elementler birbirine uyumlu bulunuyorsa, güneşten gelen ziyada da 7 renk aynı böyle bulunuyor. 2 tane örnek verdi. İlaç ve güneşteki 7 renk.)

Hayat dahi pek çok sıfattan yapılmış aynı böyle bir hakikattir. (Hayat dahi içerisinde ilim, iradeyi almış. Hayatın içerisinde irade var, basar var. Diğer sıfatları zatına cem etmiş. Böyle bir şey hayat. Hayatın içerisinde subuti sıfatta ilim, irade, basar, kudret, hayat var. Hayat diğer sıfatları da tazammun etmiş. Peki onlar nasıl ortaya çıkacak? Güneşten ziya geldiği zaman maddeye çarpıyor. Maddeye çarptığına 7 renk çıktı, ısı çıktı, ışık çıktı, dalga boyları çıktı, bir sürü şeyler çıktı. Hayatta böyle. Hayatta bizim ruh aynamıza bir vurunca duygular çıkıyor, düşünceler çıkıyor, hayal çıkıyor, zan, malumat, hissiyatlar çıktı. Hayat ruha vurunca, güneşten gelen foton maddeye çarptığına içini dışarı çıkardığı gibi hayatta neyi taşıyorduyorsa ruh aynasına vurunca ben buyum dedi, içini dışarıya çıkardı. Bu dersleri tefekkür ede ede burasının bura olmadığını,

nasıl bir suret olduğunu, korkunç bir yanılğı içerisinde olduğumuzu Mesnevi 198'de söylüyor. Diyor ki; **'Hayatla mevt ne kadar iç içe, aralarındaki mesafe ne kadar uzun. İlimle cehil arasında ne kadar mesafe var ama ne kadar yakın. Vücut ile adem ne kadar yakın ne kadar uzak.'** Yani aynı yerdeler de biz aldaniyoruz. Şu bedenimin dışında hiçbir tarafım buralı değil, kelimim dahi öyle. Gaybdan konuşuyoruz, biz gaybız. Konuşmam hiçlikten geliyor. Olaylar iç içe olunca biz onu karıştırıyoruz.)

Bu hayattaki sıfatlardan bir kısmı duygular vasıtasıyla inbisat ederek inkişaf edip ayrılır. Kısmı ekserisi hissiyat suretinde, kendilerini hissas ederler ve hayattan kaynama suretinde kendilerini bildirirler. (Tencereye su koy ve suyu ateşe koy. Tencereye baktığında her zerresinde bir şey çıkıyor. Bu tencerenin içerisindeki su hayattır. Oradan çıkan depreşmeler bir kısmı duygudur, bir kısmı hissiyattır. Güneşten de ziya çıktı ya, maddeye çarpınca nur çıktı, enerji, esir, UV çıktı.. Allah'ta hayatı ruh aynasına bir vurdu, fikir çıktı, his çıktı, latife çıktı, şefkat çıktı, muhabbet çıktı, vehim çıktı, şeytan çıktı, melek çıktı..)

Hayat bir nokta-i mihrakiye hükmünde muhtelif sıfat birbirinin içerisine girer, belki birbirinin aynı olur. Güya hayat tamamıyla hem ilimdir, aynı halde kudrettir, aynı halde hikmet ve rahmet hakeza. İşte hayat bu cami mahiyeti itibariyle şununat-ı zatiyeyi Rabbaniyeye ayinedarlık eden bir ayine-i samediyettir.

Hayat bu kainattan süzölmüş bir hülasadır. (18 bin alemin hülasası. Allah bize hayat vererek ne vermiş oldu? Allah'ın dışında yaratılmış bütün varlık verilmiş oldu. Kendine benlik verme, vücut verme. Bu madde boşdur. Bir felsefeci diyor ki; 'İnsanı meydana getiren atomları sıkıp boşluğunu alsak nokta bile olmaz.' İnsan bir noktadır. Hava basarsanız elif olur. Bir nokta bir elif. Burada kendimizi vücutla ifade ediyoruz ama ne aklımız, ne duygularımız buralı..)

Şuur ve his dahi hayattan süzölmüş hayatın bir hülasasıdır. Hayat şu iki vasfı barındırır; Vücut ile Beka. (Hayattan asıl vücut ve bekadır. Vücut kazanımların bütönlüğüdür. Esmalarda ne kadar terakki edersek, bu esmaların toplamı sana verilirse onun adı vücuddur. Esmalardaki terakkilerinin toplamı vücuddur. Benim kazanamadığım vücudlarda var, bunlara ne olacak? Bende nihayetsiz istidat var. Bu nihayetli dünyada nihayetsiz istidatlar inkişaf edebilir mi? Edemez. O zaman israf mı olacak. Onları, kazanamadıklarımızı vücuda dönüştürelim. Kazanmamız mümkünken kazanamadığımız vücudları vücuda dönüştürmenin yöntemi istiğfardır. Günahlar ademidir, ademden vücuda dönüştürmenin yolu tövbedir.

İstiğfar ile tövbe farkını söylüyorum. Nihayetsiz istidatla donatılmışız ama nihayetli bir dünyada yaşıyoruz. Bu fani dünyada nihayetsiz istidatlarımızı inkişaf ettiremeyiz. Ama Peygamber asm böyle bir sistem geliştirdi Olmam mümkün olanların, olamadıklarımın olmasını dönüştürme sistemine istiğfar denilir. Günde 70 defa istiğfar edermiş. İstiğfar günaha değil, olamadığım vücut mertebelerinedir. 11. Lema'da bunun için şöyle diyor; 'Bir niyet, bir kast, bir irade, bir cihet, bir gayretle o vücuda dönüşüyor.' Yapmışsın gibi, olmuşsun gibi, kazanmışsın gibi oluyorsun. Bu sebeple 60-70 yıl yaşamak değil mesele, yeter ki bu sistemi yakala. Şualar'da diyor; **'Bir an yaşamak nihayetsiz vücudları kazanmasına vesiledir.'** Bir an yaşa, ve sonra öl, hiç önemli değil. İmanla geçen bir an vücut, nihayetsiz vücudları kazanmasına vesiledir.)

Kaderi müşahede alemine çıkmasına hayat diyoruz. Hayat bir sıfat ki mevsuf olduğu kimseyi kudret ve ilim sıfatlarıyla mutafsıf kılar. (Güneşe Cenab-ı Hakkın Hayy sıfatı desek, güneşten çıkan ziyaya hayat denilir.) **Güneş hayat olursa, hayatın cilvesine ziya denilir. O hayat güneşten gelen ziya ile alem-i şهادet ve alem-i gayba vücuda geldi. Hayat şecere-i hilkatın yapı malzemesi, kainata hayat verilmemiş, hayat malzemesiyle yapılmış. Çok ilginç fark var.** (Ben eskiden neredeyse 20 sene uğraştım. Allah dağları, taşları, cenneti, cehennemi ne ile yaptı? Hayattan yaptı. Taşı, toprağı da hayattan yaptı. Eski Asar-ı Bediye’de geçer **‘Şey denilen her şey hayattır.’**)

Son kez toparlıyorum. Allah’ın dışında 18 bin alem, Azrail, Mikail, arş, levh-i mahfuz, cennet, cehennem, dağlar, tepeler, şeytan, melek, taş, toprak hepsini makineye koy ve özünü al, hayattır. Her şeyi hayat ile yapmıştır. Hayatı da makineye koy ve özünü al. His ve şuur. His ve şuurun özünü al. Akıl. Ruh ise bunun özü değildir. Bunların çatısıdır.

Şuuru konuşalım. Enfüsi lügatte 263. sayfadadır. Düz okuyup dersi geçeceğim.

Kafada 7 mertebe var; **Tahayyül, Tasavvur, Taakkul, Tasdik, İzan, İltizam, İtikad.** Üçüncü mertebede Taakkul, yani akıl var. Bunun içinde tahminimce aklın 52 tane sıfatı var. 52 tane haram var, 52 tane farz var, aklında 52 tane sıfatı var. Deha, hüşyar, tefekkür, zeka, muhakeme, muhakkik, müdakkik hep aklın sıfatlarıdır. Bu aklın içerisindeki sıfatların hepsini macun yap. Çıkan şey şuurdur. Kafadaki aklın sıfatlarının bütünlüğü **birinci şuurdur.** Vicdana inelim. Vicdani dışarıdan içeriye sayalım; **İrade, Zihin, His, Latife-i Rabbaniye.** Zihin ikinci mertebededir. Zihnin akıldan ne farkı var? Bu mevcudat akılla tefekkür ederek zihinde mekan açılıyor, 13. Sözde **‘zihinde diriliyorlar, zihinde hüşyar oluyorlar.’** Tefekkür ettiğimiz anda vicdandaki zihinde mekan açılıyor. İrade, zihin, his, latife-i Rabbaniye’nin bütünselliğinden çıkan vicdani sıfata **ikinci şuur** denir. Vicdandaki şuur ile akıldaki şuur farklıdır. Vicdandaki şuur aklın aklıdır. Akla diyor ki ‘yanlış yaptın, doğru yaptın, eksik yaptın, yapma, özür dile, tövbe et’ diyerek aklın kararını onaylayıp veyahut da reddedendir. Vicdani şuur aklın aklıdır.

O zaman 2 tane şuur var. Akıldaki şuur, ilmi mertebedir. Vicdandaki şuur, hissi mertebedir. O zaman akılı kontrol eden kimdir? Talebeye yapma, etme diyen hocası olduğu gibi, aklın da hocası, aklın akılı vicdandır. Vicdandaki şuur, akla ‘yapma, etme’ der. Şimdi şuuru okuyalım.

- ✓ **Hayattan süzölmüş en safi hülasa olan şuur ve akıl..**
- ✓ **Hayat bu kainattan süzölmüş bir hülasadır. Şuur ve his dahi hayattan süzölmüş hayatın bir hülasasıdır. Akıl dahi şuurdan ve histen süzölmüş şuurun bir hülasasıdır.**
- ✓ **7 adet subuti sıfatın bizdeki hülasa-i camiasıdır şuur.**
- ✓ **Şuur kendini kendinle, kendini kainatla, kendini Allah ile tanımanın adıdır.** (Yani şuurumuzun önüne şuurumuzu koyarsak, aklın konusu aklımız olursa, bildiğimizin önüne bildiklerimizi koyarsak insan inkılap geçirir.)
- ✓ **Şuur, insanın bu kainatta ve Allah’ta yerini belirleme halidir.** (Yani insan bu dünyada işlevinin ne olduğunu bilir. Benim vazifemdir ya da değildir diyorum. Benim bu dünyadaki işlerimi, kordinatlarımı, navigasyonda konumumu bana gösteren, Allah’taki yerimi bana işaret eden şuurdur.)
- ✓ **Şuur aklın ve kalbin muhakemeli, muvazeneli halinin adıdır.**
- ✓ **Şuur Alim ve Hakim isimlerini tazammun ediyor.**

- ✓ **Şuur, radyo istasyonuna radyonu irtibatlandırmandır.**
- ✓ **Şuur, kendinin ve karşındakinin evvelini, ahirini bilerek muhatap olmaktır.**
- ✓ **Şuur, insanın bütün hassalarının birbirine münasebetlerini bilme halidir.**
- ✓ **Şuur ziyaya nispet ediyor. Ziya gibi şuur..** (Yani güneşten çıkan ziya nasıl ki 7 tane rengi tazammun ediyor. Hayattan çıkan şuurda hayatı tanımlıyor. Hayattan 18 bin alemi yapmış. Şuurun içerisinde de 18 bin alem var.)
- ✓ **Ziya eşyayı açığa çıkarttığı gibi, şuurun 7 sıfatı da eşyayı açığa çıkartıyor.**
- ✓ **7 duygudan gelen mesajların değerlendirildiği, münasebet kurulduğu noktadır şuur.**
- ✓ **Şuur, Şuunat-ı Zatiyeden geliyor.**
- ✓ **His sende uyanan, şuur seni uyandırandır.** (Hissi sen uyandırılıyorsun. Şuur ise seni uyandırıyor.)
- ✓ **Nefis mertebelerinin insandaki aktifliğinin adı şuurdur.** (Nefis 7 mertebedir. Bu 7 tane mertebeyi uyandırıp kıblesine koyandır şuur. Bu nefis mertebelerini ne kadar bütünselliğe getirirsek o kadar şuurlu oluruz.)
- ✓ **Her şey ondandır, o değildir. Allah'ın da şuurunu var. Allah'ın şuurunu 7 sıfatın hülasesidir.**
- ✓ **Şuurun mertebeleri var; İlmel yakın, Aynel Yakın, Hakkel Yakın. Birinci şuur sistemin içinde olduğuna hükmeden, ikinci şuur bütün sistemi gören, sistemin dışına bakan, sistemi görebilen..** (Yani birinci şuur sistemi görüyor, ikinci şuur ahireti görüyor. Akıldaki şuur sistemi görüyor, vicdandaki şuur gaybı görüyor.)
- ✓ **İnsanda 2 şuur vardır. Melek ve diğer mahlukatta birinci şuur vardır.**
- ✓ **Şuur, ruhun 4 sıfatından biri olan zışuurdur.**
- ✓ **En dışarıda hayat, bundan da içeri akıl, bundan içeri şuur, bundan da içeri ruhtur. Adeta sıfat-ı subutiye'nin bizdeki hulasa-i camiasıdır.**
- ✓ **Şuur dimağın ve vicdanın bütünselliğinden ortaya çıkan haletin, akılda ortaya çıkan resmidir.** (Bunu Kızıl İcaz'dan yazdım.)
- ✓ **Aklın eylemdeki, fildeki hali şuurdur.**
- ✓ **Şuur imanın hakikatini taşıyor.**
- ✓ **Şuur, Allah'ın yakınlığının sendeki delillenışıdır.** (Akıldaki ve vicdandaki şuur Allah'ın sana yakınlığını sana haber ediyor. Allah bizde aktif, sevmediği kullarına sevdiği işleri yaptırmaz. Huzur hali varsa Allah bizde hazırır.)
- ✓ **Meratib-i hayata göre anlama ve anlamlandırma istidadıdır şuur; Anlama hislerle, anlamlandırma ise şuurla olur.**
- ✓ **Birinci şuur dimağın bütünselliğinden beslenir, ikinci şuur kalbin ve vicdanın bütünselliğinden beslenir.**
- ✓ **Şuur ile kendini tanımladığı kadar mevcudatı tanımlar ve anlamlandırır;** Kişi ne kadar kendisini tanırsa mevcudatın farkındalığı olur, Allah'ı da o kadar tanımış olur. Allah'ı tanıma kendini tanıma nispetindedir.
- ✓ **Bize bir şeyleri kanuniyetinden çıkarıp sana mal ediyor şuur. Bu şuur hem akıldan hem vicdandan nevşünemalanır. Kendine anlam yüklemesi nispetinde kıymet alır ki bunu da şuur yapar. Sana tesir ve iz bırakır şuur.**

KAİNAT NEYDEN YARATILDI?

عُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ - بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

1 تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ

2 قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي

Şu makam, iki maksad-ı esas ile bir mukaddimeden ibarettir.

Tabirler üzerinde durmuştuk. Vücut, şuur, hayat, ziya ve nuru okuduk. Şuuru tam bitiremedik ama ben bir hülasa yapayım. Vucud, içinde adem olmayandır. Mevcud, içinde ademde olandır. Ademsiz olana vücut, ademle beraber olana mevcud deniyor. Esmaların zerreden şemse kadar mertebeleri var. Latif esması, Allah'taki esma, bir çiçekteki esma, ağaçtaki esma, bir çocuktaki esma şeklinde Latif esmasının mertebeleri var. Ver bir esma hakikattir. Sen mesela Latif esmasından 8 aldın, Rahman'dan 9 aldın, Bari'den 3 aldın, Rahim'den 11 aldın vs.. Bu esmaları birleştir. Esmaların hakikat mertebelerinin kazanımlarının bütünlüğüne vücut denir. Burada zıt yoktur. Ağaç ise mevcuddur. Bu ağacın içinde zıt var. Neden? Baki değil mesela. Soluyor, sönüyor. Yani zıtları barındırırsa mevcud olur. Zıtları barındırmazsa hakikat olur, vücut olur.

2 tane şuur var. Akıldaki şuur mülke bakar. Hariç dünyaya bakar. Vicdandaki şuur ise batına bakar. Zahirde ihtiyar var. Bir de irade var. Bir itikad var, bir de iman var. İtikad kafadadır. Kafadaki itikad zahire bakar. Kalpteki iman gayba bakar. Kafadaki cüz-i ihtiyar eylemseldir, mülke bakar. Vicdandaki irade batına bakar. İhtiyaç, incizap, iştiyak, meyil. İç alemi yapılandırır. Tercih denilen basit şeyler ihtiyardadır. İrade ise tercih gibi tercihe mahkum olacak bir sistem değildir. Yap, yapma, et, etme gibi şeyleri irade ihtiyara söyler.

Kafadaki birinci şuur cüz-i ihtiyari, vicdandaki ikinci şuur ise iradeye bakıyor. Karanlık kafadadır, aklidir. Zulmet kalbidir. İhtiyar aklidir, irade vicdanidir. İtikad aklidir, iman kalbidir. Birinci şuur mülke bakar, ikinci şuur batına bakar. İhtiyar iç dünyamızı tanzim eder. De, deme, o mu, bu mu, şu mu şeklinde zahiredir. İradeden ortaya çıkan ise evamir-i tekviniye. Evamir-i Tekviniye nedir? İhtiyaç, iştiyak, incizap, meyil. İçsel alemimizi yapılandırır. İrade Mazinin bütünlüğü ise istikbale bakıp, halde ihtiyariye **'şunu tercih et'** der. Bu bir vazifesidir. Esas vazifesi tercih değildir. Peki nedir? Allah varken hiçbir şey yoktu. Allah karar verdi. **'Eflakı yaratacağım.'** Buna malumat denilir. Bunu irade ile yapıyor. Bu malumata ilim ile plan ve proje yapar. İlim malumata tabidir. Yoksa mahlukattaki malumat değil bu. Allah yaratacağım kararını verdi. Bu malum oldu. Malum evveldendir. Diğer malum ahirdir.

Şuurda 2 tanedir. Zahiri aleme taalluk eden kafadaki şuur, diğeri de vicdanın bütünselliğinden olan şuur var. Bu da batınımızı tanzim eder. Aklın şuuru ile verdiği kararlara, vicdandaki şuur 'yapma' der. Yani ikinci şuur birinci şuurun aklidir. Şuurun şuuru budur. Vicdan akla diyor ki; **"Niye yaptın? Niye dedin? Yapmasaydın"** Akıldaki şuur **"Haklıyım ama"** diyor. Vicdandaki şuur **"Haklısın ama her hakikat hak değildir."** Mesnevi'de **"Her şey akli olmadığından aklımızda söylüyor"** diyor. İşte bu kafadaki şuuru kontrol eden batındaki şuurdur.

Peki vicdandaki şuur kim yönetiyor? Uydu Kur'an olsa, çanak anten Kur'an'a muhatap olmuş. Çanak antenin gözü, kulağı yoktur ama gözün görmediği filmleri görür, kulağın işitmediği filmdeki sesleri işitir. Kulağı yoktur ama senden daha fazla işitiyor. Gökyüzündeki uydudaki filmi çıplak gözle görebilir misin? Çanak görüyor. İşte bizim kafamız çanak anten gibidir, uydu Kur'an gibidir. Akıl ona muhatap oldu mu ortaya çıkan doğru muhabiyet, aklın Kur'an'a doğru muhabiyetinden ortaya çıkan neticeye doğru itikat denilir. Allah'ın da doğru itikada verdiği cevap imandır. İtikat kazanılandır, iman ise verilendir. İman gaybadır, itikad zahiredir. Dolayısı ile bu kafada oluşan şuur aklın sıfatıdır, aklın bütünselliğidir demiştik. Bu şuur zahire göre karar veriyor. Şeriat zahire bakar gibi. Vicdandaki şuur ise bu birinci şuurun kararını temyiz ediyor.

Hayatı söyleyelim. Hayat nedir? Cenab-ı Hak **'Kainatı yaratacağım'** dedi. Yaratacağım kadarı **'irade'dir.** Projesi **'ilimdir.'** Malzemesi **'hayattır.'** Fail **'Kudrettir.'** Demek ki 18 bin alemin malzemesi hayattır. Cennet, cehennem, odun, ağaç, taş her şey hayattan yaratılmış. Lemalar 336'da hayatın özünü alırsak his ve şuur olur. His ve şuurun özünü alırsak akıl olur. Orada biter. Ruh aklın özü değildir. Bunların bütünselliğinin sabit ve müstakim bir cevheridir.

Nur nedir? Buz donmuş su olduğu gibi, bu mevcudat Cenab-ı Hakkın esmalarının cilve, cemal, nakış, sanatlarının donmuş hali olduğu için nur denmiş. Esmaların en kesif tarafı nurdur. Güneşe hayat desek ondan çıkan foton ziyadır. Bu ziya maddeye çarparsa, aya çarparsa, aydan nur çıkar. Bunun için Barla'da geçiyor. Kur'an'da ziyayı güneşe, nuru kamere nispet ediyor. Güneşten nur gelmez, ziya gelir. Fiziğin ziyaya tabiri ise fotondur. İçinde 7 tane renk var, UV ışınları, dalga boyları var. Foton maddeye çarpmasa içi dışarıya çıkmaz. Bu sebeple güneşin çevresi karanlıktır. Çünkü güneşin etrafında atom yoktur, esir denizinde yüzer. Semayı dünya 100 km atmosfer kalınlığına o ziya çarptığı zaman, o ziyadaki nur, ısı, ışık, renkler ve dalga boyları ortaya çıkar. O kendisini ifade ediyor. Demek ki hayat güneşinden ziya gelir, nur ise vücut-u haricisidir, donmuş halidir. Bu sebeple ziya batına bakar. Nur harice bakar. Bunlar çok lazım olacak.

Birinci sayfada **'Şuur hayatın ziyasıdır'**, ikinci sayfada **'Şuur hayatın nurudur'** diyor. Birisi mülkteki yapılandırmadan bahsediyor. Diğeri batındaki yapılandırmadan bahsediyor.

BİRİNCİ ESAS

Vücutun kemâli, hayat ile dir. Belki vücutun hakikî vücudu, hayat ile dir. Hayat, vücudun nurudur. Şuur, hayatın ziyasıdır. Hayat herşeyin başıdır ve esasıdır. Hayat, herşeyi, herbir zîhayat olan şeye mal eder; birşeyi bütün eşyaya mâlik hükmüne geçirir. Hayat ile, bir şey-i zîhayat diyebilir ki, "Şu bütün eşya malımdır. Dünya hanemdir. Kâinat, Mâlikim tarafından verilmiş bir mülküdür."

BİRİNCİ ESAS

Vücutun kemâli, hayat ile dir. Belki vücutun hakikî vücudu, hayat ile dir.

Vücut hakikatlerin bütünlüğüdür demiştik. Kemal nedir. Mesnevi-i Nuriye 62'de geçiyor; **'Kemalim kemali devam ile dir.'** Sonu fani olan bir şeyin kemali yoktur. Vücutun kemali, hayat ile dir. Yani içinde esmalar cem etmiş. Vücut esmaların bütünlüğüydü. Hayat neresinde ki vücudun kemali hayat ile? Hayat esmaları cem etmiş. Esmaların mertebeleri vücut ise, bu esmalar da hayattadır. Hayat ismi azam olduğu için, diğer isimleri zatına cem etmiş. Hayat

olduğu için Basar var, Semi var, Rezzak var. Demek ki hayat asıldır. Neden? Çünkü hayat malzemesini kullandı. O malzeme ile yaptığı için vücudun kemali hayat iledir. Biz mahlukuz, yani hayatın donmuş haliyiz. Bu yüzden vücudun kemali hayat iledir. **'Belki vücudun hakiki vücudu.'** Bir sürü vücudlar var. Ademi işmam edenler ademi bir vücuddur. Namaz kılmıyor, içki içiyor, bu ademi vücuddur.

Hayat, vücudun nurudur.

Kazanılan meratib-i esmaları dışarda tezahür etmesi. Vücut esmaların bütünselliği idi. Ben bu esmaların bütünselliğini hayatımda göstereceğim. O zaman hayat vücudun nurudur. Nur dışsaldır, ziya içseldir. Ziya tabiri görürseniz içi yapılandırıyor, nur tabiri görürseniz dış dünyayı yapılandırıyor. Karanlık haricedir, zulmet batınadır. Bir daha okuyalım. Hayat vücudun nurudur. Kazanılan esmaları dışarıda göstermeye denir. O kazanımları ben hayatımda göstereceğim.

Şuur, hayatın ziyasıdır.

Enfüsi, meleküt tarafıdır. İçsel yapılanmayı yapar. Ziya deyince batındır, şuur iç alemini yapılandırır. Nasıl yapılandırır? Hayat var da yapılandırır. O yüzden şuur hayatın ziyasıdır. İkinci şuur olan vicdani şuur içsel alemini yapılandırıyordu. O zaman bu şuur hayatın ziyasıdır. Eğer benim namazım, niyazım varsa, oruç tutuyorsam şuur hayatın nurudur. Yani hayatımın doğru dışsallarıdır. Eğer doğru yaşıyorsam hayatımın nurlarıdır. Namaz benim nurumdur, oruç benim nurudur. Haram helale dikkat ediyorsan bunlar nurundur. Nur dışsaldır, eylemseledir. Nur ve mana var. Mahlukata bakarsa nur, Allah'a doğru bakarsa manadır. Mahlukata bakarsa birinci şuur, yani akli şuur, Allah'a bakarsa vicdani şuurdur. Elesti bi-Rabbikum Kalu Bela, irade yapmıştır.

506'da ki **'Şuur hayatın ziyasıdır'** ikinci şuur iç alemimizi yapılandırıyor, yani şuurlandırıyor. Karşıdaki sayfaya geç **'Şuur hayatın nurudur.'** Yani hayatın doğru tezahürleridir. Dışarı eylemsel çıkışlarından bahsediyor. **'Allahu nurus semavati vel ard'** Suyun nuru nedir? Buzdur. O zaman bu kainat nedir? Cenab-ı Hakkın esmalarının cilve, cema, nakış ve sanatlarının donmuş halidir. Bu mevcudata nur denir. Allah'a bakan tarafına ise ziya denir. Güneşten ziya gelir, kamerden nur gelir. Güneşten gelen ziya kamere vurdu. Kamerden bize nur geldi. Mesela güneşten ziya geldi, ağaç oldu. Ağacı yaptı ve artan enerjiden de odunu yaptı. Odunun içinde nur var. Yaktığımız zaman ortaya çıkan nurdur. Aslında güneşten gelen ziya idi ama nur olarak gözükte. Odunun içi karanlık ama nuru barındırıyor.

Hayat her şeyin başıdır ve esasıdır.

Çünkü Allah dedi ki **'Ben mevcudatı yaratacağım.'** Bu yaratmayı kudret ile yaptı. Yaratma malzemesi ise hayattır. O zaman hayat her şeyin başıdır. Şey denilen her şey hayatlıdır. Buraya kadar hızlı ilerledim. Sizin söyleyeceklerinize bakalım.

Şuur kendi varlığından haberdar olmaktır. Allah **'Ben Allah'ım diyor.'** Bende şöyle bir tefekkürümden bahsetmek istiyorum. Şöyle bir düzlem düşünürsek, ortada 0, solunda -1,-2 sonsuxa gidiyor, sağında +1, +2 sonsuxa gidiyor. Burada vücudu, mevcudu, ademi yerleştirecek olursak ben şöyle anlıyorum ki, -1 ve devamı adem, +1 ve devamı mevcut, vücut olan ise 0'dir. Aslında vücut hepsini kapsıyor. +1, +2, +3, -1, -2, -3.. diyebilmen için 0 lazım. Ama 0'ın sayısal hiçbir değeri yok. Şu örnekten ben çok şey çıkarıyorum. Mesela öfke şunda Gafur'un içinde.

Gördüğünüz muhatap olduğunuz Gafur. Ama öfke fiile çıktığı zaman artık Gafur öfkenin içinde. Burada vücut ile mevcudu ayırmak için, de mevcud vücudun içinde, vücut mevcudun içinde. Biz ilim, irade, kudret dediğimizde sanki sadece kudrete muhatabız gibi ama şöyle anlıyorum ki **'Emri Kün ve yekün'** Olup bitmemiş, olmakta olan, devam eden. Var olup yok oluyor, var olup yok oluyor. İlimden kudrete, kudretten ilime.. O kadar hızlı oluyor ki ampülün yanması gibi. Biz sanıyoruz ki bu ampül devam yanıyor. Oysa gözün görme kabiliyetinden daha hızlı yanıp söndüğü için biz devamlı yanıyor zannediyoruz. Varlıkta öyledir. Şimdi bir yaprak bu sene yaratıldı. Gelecek sene aynı yaprak değil. Giden bir daha gelmiyor. Var olan kainatta şimdi gitti ya, başka bir kainat yaratılıyor. Aynı geri gelmiyor.

Yani bir melaike bir yağmur damlası indirirse koşup bir daha indirmiyor. Onun işi bitti. Sırası gelmiyor. Şuan ki vücut var ya var olup yok oluyor.

O zaman daire-i ilimden vücuda gelenler, her gelen yeni geliyor. Bir gelen bir daha gelmiyor. Ruhta gelecek. Beden-i misali gılaf-ı latif diyor. Beden-i misali nedir? Elesti bi-Rabbikum'den vefat edene kadar ben an be an var olup yok oluyorum. Her vara beden denilir. Var olup da yok olanların toplamına biz o bütünselin adına beden-i misali diyoruz. Vefat anında size müjde. Elesti bi-Rabbikum'dan başlayan var olmalara beden, olmuş olduklarımızı toplarsak bunların bütünselliğine beden-i misali denilir. Vefat anında kişi beden-i misalilerin bütünsel şekliyle olacaktır Azrail Aleyhisselam.

Gılaf-ı Latif nedir? 18 bin alemin bize giydirilmesidir. Ve sonrada cesede koymuş. Sözler 517'den söyledim. Çok acayip tabirler var. Tabirleri yerine koyarsak daha iyi anlayacağız.

Günahlar ademidir. Hakiki vücut ne ile kazanılıyor? Hayat ile. Peki adam günah işlemiş, kafir gitmiş, vücudu var mı? Yok. Hayatı var mıydı? Yaşamamış kabul ediliyor. Onun için hakiki vücut hayat iledir. Adam yaşamamış kabul edilir. Bu sebeple bu ahir zamana ulema 'kayıp asır' demişler. Yani insan gelmemiş. Üstad ne demiş buna? Kahtu-l Rical, yani insan gelmemiş. Beşer çok ama insan yok. Hakiki vücut dediğine göre sahte vücut mu var? İşte günahlardan dolayı vücut kazanılmamış, ademidir. Bu kazanımlar hayat ile olur. Hayatsız vücut mu olur. Hayat zemindir. O tezgah üzerine esmalar işliyor. Vücutlar esmaların bütünlüğüdür. Bu da hayatın üzerinde oluyor. Hayat ism-i azamdır. Diğer isimlere camidir.

Ruh cevheri bir cevherdir. 18 bin alemin projesidir. Mahluk değildir. Cenab-ı Hak bu ruh cevherine zihayat, zişuur, kanun-u emr, vücut-u harici taktı ve mahluk oldu. Bunu beden-i misal-i gılaf-ı latifi sardı. Sözler 517'den konuşuyorum. Bunu aldı, bedene koydu. Ruh bir mahluktur. Kanun itibariyle, asıl itibariyle mahluk değildir. Beden-i misali ve gılaf-ı latif ruhun vücut-u haricileridir. Yoksa mutlak ve muhit olan bir ruh muayyen olan bir bedende durduramazsınız. Vefat anında ruh çıktığı zaman bedenden çıplak çıkmaz. Beden-i misali gılaf-ı latif onda var. Çıplak olmak ne demek? Yani ruhun mahiyet tarafı. Kazanımları yok olmuş, uçmuş gitmiş. Ruh çıktığı zaman mahiyetine gitmiyor, mahlukata hakikatine gidiyor. Alem-i berzaha gidiyor. Eğer Allah'a dönse mahiyetine dönecek.

Kıyamet-i Kübra'da 15. Mektub'un 6. sorusunda diyor; **'Daire-i kudretten daire-i ilime geçer.'** O zaman burada mahiyet tarafına mı geçiyor? Burada hakikat ile mahiyet arasında gidip geliyor. Her şeyi soğan kabuğu gibi düşünürsek en dışsalı surettir, sonra kanuniyet, sonra hakikat, sonra mahiyet. Suret eylemseldir, kanuniyet insanın içselidir. Hakikat mazhar olduğu esmalardır.

Mahiyeti ise Allah'tadır. Kısa bir zamanda Haşir Meydanında Azrail'de dahil hepsi ölecek. Bir Allah kalacak. Her şey aslına, mahiyetine dönecek. Sizde uyanıklık yapın. Haşir meydanında, kıyamet-i kübrada Allah'ın dışında her şey kısa bir dönemde ölecek. Ben de diyorum ki 'Ey Azrail Aleyhisselam Sen orada nasıl öyle ölmek istiyorsan beni öyle öldür.' Yani onu ona bırakıyorum. Kaza namazları olanlara hemen başlayın diyorum ve duayı şöyle yapın. 'Ya Rabbi Kaza namazlarına başladım. Kazam bitene kadar beni öldürme. Eğer öldüreceksin kazamdan hesap sorma.' Aminn. Biraz uyanıklık yapın. Allah bir duayı kabul etmeyecekse mümin kulunun ağzına vermez. Bunu 2 zat naklediyor. Hz. Osman ve Hz. Ali. Abi olur mu diyene olmaz. Olacaktır diyene olacaktır. Ene inne zanni abdi bi.

Ben anladığımı söylemek istiyorum. Hayattan çıkan ziya şuur, dünyaya vurduğunda vücud çıkıyor. Şuurun vurması hayatı çıkartıyor. Şuur hayattan çıktıysa şuurun kendisi nedir? 7 subuti sıfatın hülasasıdır. 7 subuti sıfatı karıştırırsan bunun bizdeki teayyününe şuur denilir. Elvan-ı seba gibi şuur olsa diyor. Fotondan gelen 7 tane rengi Üstad şuura nispet ediyor. 7 subuti sıfatın hayattaki aktifliğine, teayyününe şuur denilir.

"Hayat her şeyin başıdır ve esasıdır" diyor. Esası olmasının sebebi ihlas esastır, düstur değildir diyor. İhlas esastır. Düstur eylemseldir. Esas asıldır. 21. Lema'dan söylüyorum. İşinize yarasın diye atıflar yapıyorum. **'Şu gelecek düsturlar rehberiniz olsun.'** Düstur eylemseldir. İhlası anlatırken ise esas diyor, en kudsi kuvvet diyor, en büyük kuvvet diyor. Esas asıla denilir, batın tarafıdır. Düsturlar zahirdir. O zaman hayat her şeyin esasıdır, onunla başlamıştır, onunla yapılmıştır.

Hayat, her şeyi, her bir zîhayat olan şeye mal eder; bir şeyi bütün eşyaya mâlik hükmüne geçirir. (Bizde Gazali'ye göre 1001 esma var, 4000 esma da deniliyor. İçsel alemleri kastediyor. Bu bütünselliğe geçmiş. Şuurda 7 tane sıfat var. Bu 7 sıfat nasıl tek yapıldı? Hayat ile oldu. Farklı farklı esmaları tek şey yapan hayattır. Bir şeyi bütün eşyaya malik hükmüne getiriyor.)

Hayat ile, bir şey-i zîhayat diyebilir ki, "Şu bütün eşya malımdır. Dünya hanemdir. Kâinat, Mâlikim tarafından verilmiş bir mülkümdür."

Karıncaya hayat girdi. Hayat sahibi demek 18 bin alemin bütünselliği demektir. Hayat nereye gitmiş ise 18 bin alem ondadır. **'Hayatı yoksa dağın yetimdir'** diyor. Karıncanın hayatı varsa küreden daha büyüktür, dünyadan daha büyüktür. Küre-i arz yetimdir, tek başınadır, hayatı yok ama içinde olan bir tane karınca, sinek küre-i arzdan büyüktür. İçinin içi büyüktür. Tuhaf şeyler çalışıyor.

Vücut hayat ile kıymet kazanıyor. Hayat ise şuurla kıymet kazanıyor. Şuurda akılla kıymet kazanıyor. Akıl Allah'a muhatap oldu, kazanımı itikat, yani şuur. Kur'an ile şuur olur. Kur'ansız şuur olmaz. Aklımızın Kur'an'a muhatabiyeti kadar şuur oluyorum. Bu şuur ile de hayat kıymet alıyor. Doğru yaşarsak da vücud oluyor. Doğru yaşamazsan yaşamamış kabul ediliyor, ademi oluyor. Birinci şuur oluşturan Kur'an, ikinci şuur oluşturan risalettir. İkinci şuur oluşturan Risalet-i Muhammed'dir. Kafadaki şuur aklın aklıdır. Vicdani şuurun da akli Risalet-i Muhammediye'dir. Yani Peygamber asm'ın sünneti seniyyesidir. Aklımızı yapılandıran Kur'an'dır. Vicdanımızı yapılandıran Risalettir. Risalet-i Muhammediye aleyhisselatu vesselam'ın dairesinden düşenin vicdaniyatı olmaz.

VARLIĞININ FARKINDALIĞINI ANCAK BÖYLE BİLEBİLİRSİN

عُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ - بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

1 تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ

2 قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي

Şu makam, iki maksad-ı esas ile bir mukaddimeden ibarettir.

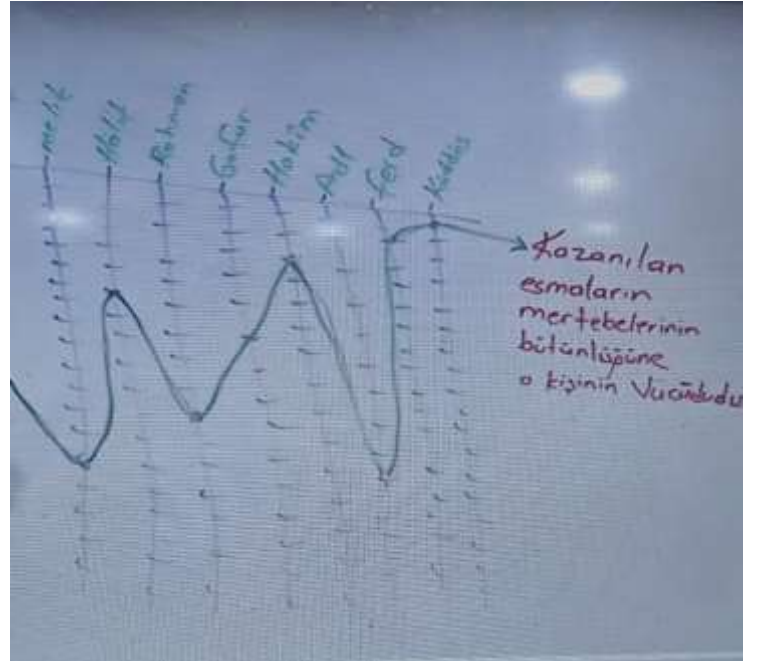
Esmalara biz hakikat diyoruz. Felsefede hakikat yoktur. Çünkü düşünülen bir şeyde farklı düşünme boyutları olacağından, bir insan mahluk olduğu için her düşüncü mahluktur, sonuç olmadığından hakikat yoktur. Felsefede hakikat yoktur, doğrular vardır. Neden? Bende düşünüyorum, sende düşünüyorsun, bu bitmez. Ama Allah hem burayı hem orayı yaptığı için hakikattir. O zaman esmalar hakikattir. Bu tarafı konuşuyorsak Cenab-ı Hak denilir. Cenab yön demektir, yani Cenab-ı Hak hak yönü demektir.

Melik esmasında 3 aldın, Halık esmasından 9 aldın, Kuddüs esmasından 40 aldın.. bunları teğetleyelim. Bu aldığın numaralar vefat edinceye kadar kazanımlarıdır. Numara aldıktan sonra Şualar'da diyor ya 'yine onları gönderen Halık-ı Zülcelal'e dönecekler.' İman numara almaktır aynı zamanda. Bu tablodaki nedir? Kazanılan esmaların mertebelerinin bütünlüğü o kişinin vücududur. Kazandın bitti, bu vücut olmaz. Vücudun vücudu kemal iledir. Kemal devam iledir. Mesnevi 124'de.

Kazanılan esmaların bütünlüğüne vücut dedik. Mevcud nedir? Mevcud ise şu ağaçtır,

şu kitaplardır.. Peki ağaçta vücut olur mu? Mertebelerinin hülasesi ama mevcuttur, mahluktur, zıtları vardır. Vücudun içerisinde ise, yani esmalarda zıtlar yoktur. Vücudun içerisinde zıt yoktur. Mevcudun içerisinde zıt vardır. Örneğin Allah'ın ilmi sonsuzdur. Sebebi? İçinde zıt olan cehalet yok. Allah'ın kudreti sonsuzdur, çünkü içerisinde acizlik yok. Mevcudun içerisinde zıt var, adem-i vücudlar var. Yaşıyorum, günah işliyorum, adem oluyorum, doğru şeyler yapıyorum ve mevcuddan vücuda çıkıyorum. Mesela meyve veren ağaç meyve vermeyebiliyor, hemen soluyor. Ağaç fanidir, son buluyor. Esmalar ise bakidir. Diğeri ise fanidir. Mevcud ile vücut arasındaki fark budur.

Şuuru anlatalım tekrardan. Bir kafada var. Kafada aklın sıfatları var. Merhametlidir, anlayışlıdır, dengesizdir, dengelidir, muhakkiktir, mudakkiktir. Delil ve bürhanla alana muhakkik, o delili delillendirene de müdakkik denilir. Benim şimdi bir sürü sıfatlarım var ve bunlar beni tanımlar. Aklında böyle 52 tane sıfatı var. Mesnevi-i Nuriye'de 'Tevhidin delilleri 52'dir' der. 52 tane tevhidin delilleri var. 52 tane de haram çeşidi var. 52 tane de farz var. Farz ve haramı birbirinden

ayırt eden alamet akıl olduğu için 52 tane sıfatı var aklın. Bu aklın sıfatlarını karıştır, tek şey olur. Aklın bu sıfatlarını karıştırırsan bunun adı şuur olur. Ne işe yarar? Dış dünyayı, dış alemi, yani 'yaparım, yapmam, gelirim gelmem, veririm, vermem..' gibi dış dünyayı bu şuurla yönetirim. Tercihimi neyle yaparım? İhtiyarım ile yaparım. İhtiyarın mazi ve müstakbeli yoktur. İhtiyar hayvanidir ve andadır. 24. Sözde bunları anlatır. Akıldaki şuur da mülkte işler. Başka mülkte işleyen ne vardır? İtikat. Bunlar hep dışsaldır. İtikat, ihtiyar ve birinci şuur.

Bir de iç alemimiz var. İç alemimizi tanzim edeceğiz. Kafayı da yöneteceğiz. Akıl şuurla dedi ama aklın akli da olması lazım. Akli da birisinin yönetmesi lazım. Tercihleri yapan iradedir. Dış alemimizde doğru ve yanlışlar vardı, bunu itikat yapardı. İç alemimizdeki tercihleri ise irade yapıyor. Dış alemimizdeki doğruları yanlışları itikat yaparken, iç alemde iman yapıyor. İtikat dışsaldır, iman içseldir. Aklın bütünlüğü birinci şuurdur. Dışsaldır. Dış dünyamızı tanzim eder. Vicdandaki zihinde bulunan şuur ise ikinci şuurdur. Bu iç alemimizi tanzim eder. Vicdan akıldan üstün olduğu için, ikinci şuur da birinci şuurdan üstündür. Akla diyor ki '**Her şey akli değildir, sende bilirsin.**' Üstad Mesnevi'de diyor ki '**Her şeyin akılla olmadığını aklımızda söylüyor.**' O yüzden vicdandaki şuur akıldaki şuura '**Yapma, etme, vazgeç, orucunu tamamla, kaza namazına başla..**' diyor.

İki tane olmasına şaşırıyoruz, ihtiyar var irade neden var, birinci şuur var ikinci şuur neden var diyoruz. Demek ki dışsal olan hemen imanımıza zarar vermesin diye Cenab-ı Hak duvar koyuyor. İtikad için '**İmanın süpürgecisidir, kapıcısıdır**' diyor. İtikad 'dur, yapma..' diyor. İtikad tarladaki evin dış duvarıdır ama iman ise evin kapısıdır. İmanımıza zarar gelmesin diye bir payanda koymuş. Birinci şuurla kadar verdik de ama her zaman vahye bakamıyoruz. Efendimiz asm demiş ki '**Eğer bir konu hakkında tereddüt ederseniz o zaman vicdanınızı tercih edin.**' Birinciler hep payandadır, tampondur. Ta ki ahirette hesap büyük olmasın. Ahirette hesaba çekileceğiz ya hadis-i şerifte '**Ahirette hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekin**' diyor. Nasıl olacak? Ahiretin provası, küçük numunesi vicdandır. Vicdan daha sen ahirete gitmeden nerelerden ceza geleceğini söylüyor. O yüzden iş işten geçmeden işin başında çalışıyor bunlar. İman da, vicdanda. Ahirette neler sorulacağını akıl tatil-i eşgal edebilir, unutulabilir. Vicdan ise hep uyanıktır, uyumaz. Bu yüzden bu vicdan aklın aklıdır, şuurun şuurudur.

Ben donmuş esmayım. Vefat anında kim kime gidecek? Esmanın bir mertebesi vefat ile başka bir mertebesine geçiyor. Dünyalılar ona '**vefat etti**' diyor. Ben dünyalıyım, kabir tarafına geçiyorum. Dünyadakiler benim için '**gitti**' diyor, kabirdekiler ise '**geldi**' diyor. Ben hangisi oluyorum? İkisi de olmuyorum, inkılap geçiriyorum. Ölüm giden için değil, ölüm geri kalanlar içindir. Depremde de öyle. Ölene Allah şehit diyor. Ölmeyenler ölecek ya ölüm onlara şimdi. Azrail Aleyhisselam ehl-i imana '**Bugün artık size korku yoktur, hüznünde yoktur**' diyecek.

İnsanın kendisi ziya mıdır, nur mudur? Bedenin kendisi dışsaldır, nurdur. Her dışsal nurdur, her içsel ziyadır. Ene peki ne? Ene ise bunların arkasında. Bunlar ile alakası yok. Gab olan her şey ziyadır, zahir olan her şey nurdur. Ene ise bunları da aşkındır. Ene ne mülktür, ne meleküttür.

Hayatı tekrar söyleyelim. Allah varken hiçbir şey yoktur. Karar verdi. Mahlukatı yaratacağım dedi. İrade aktif oldu. Eğer Allah'ın iradesi yoksa yaratmasına ne deniyor? Mucib-i Bizat demişler. Allah mecburdur yaratmaya demiş şialar. Güneş ışık vermek zorundadır. Güneşin iradesi yok ki. Eğer Allah ile beraber bu mevcudat olsaydı, Allah'ın başı yok, o zaman bu

mevcudat ezeli olurdu. Bu mevcudatın ezeli olmayışının sebebi iradedir. Allah belirli bir şeye göre yarattı ama yaratmadığı anlarda oluyor. Yaratacağım dedi. Bu malum-u evvel. Dediler ki, nasıl olacak, ilim illa bu maluma bağlı değil ama bu maluma ilim sonsuzdur, iradede sonsuzdur, fakat nasıl yaratacağın? Sırf o maluma taalluk eden ilme (İlim maluma tabi, yoksa subuti sıfattaki ilim bitamamiha iradeye tabi değil haşa. Ne irade ilme tabidir, ne de ilim iradeye tabidir. Hepsi subuti sıfatta eşittirler. Sonsuzdurlar. Mahkum değiller ama irade 'ben yaratacağım' deyince, ilim diyor ki 'o malum olduğu miktar kadar' diyor ve ilim proje çiziyor. Ben mimara diyorum ki 'ben ev yapacağım.' Adamın kafasında sonsuz proje var. Bu ilim geliyor, senin tarlana projeyi çiziyor. Adam projeyi çizdi diye kafasında benim proje kadar mı bilgi var? Ben bu tarlayı gösterdim, coğrafi konumu gösterdim, yolu gösterdim vs. Sonsuz bilgisinden bir tane bilgiyi çıkarttı ve 'senin binanın projesi bu' dedi. Ben 'bu inşaat mühendisinin kafasındaki bilgi bu kadardır' diyebilir miyim? Diyemem. İlim maluma tabi derken orada ilmi mahkum etmiyorum. Maluma göre proje çiziyor.

Şimdi bu projeyi çizdi. Demir lazım, çimento lazım, çakıl lazım.. Bu malzeme ne peki? Hayat. Peki demiri koyduk, çiviye koyduk ama Mimar Sinan yok. Mimar Sinan'ın adı da Kudrettir.

Birinci Maksat

MELÂİKENİN tasdiki, imanın bir rüknüdür. Şu Maksatta, dört nükte-i esasiye vardır.

Burada melaikenin esaslarını anlatacak. Melaikeyi zorunlu kılacak şeyleri anlatacak. Melaikenin vücudunu ispat etmede hayatı kullanacak. Bende hayat nasılsa melekte vücuda öyledir. Birinci esas hayatı ispat ediyor. Neden ispat ediyor? Hayata zaten şahidiz. Burada hayatı anlatırken aslında hayat her şeyin zemini. İkinci esasta direk meleklerle ve ruhanilere giriyor. Biz bu melekleri hangi zeminde izah edeceğiz? Ön verileri lazım. Hayat bende nasıl duruyor? Melek ile duruyor.

BİRİNCİ ESAS

Vücudun kemâli, hayat iledir. Belki vücudun hakikî vücudu, hayat iledir. Hayat, vücudun nurudur. Şuur, hayatın ziyasıdır. Hayat her şeyin başıdır ve esasıdır. (Atıf yapalım. Sözler 510'da şöyle söylüyor; "Hayat mevcudatın keşşafıdır. Belki neticesidir, züptesidir." Her şey hayattan yaratıldığı için her şeyin başıdır, esasıdır, özüdür, zübdesidir.) **Hayat, her şeyi, her bir zîhayat olan şeye mal eder;** (mesela göz mevcudat benimdir der, kulak bütün sesler benimdir der, mide zemindeki gıdalar bana ait der. Yani bir insanın yaratılması için ne lazımsa bütün insanların yaratılması için de o lazım. Hayat bir şey ama her şeydir.) **bir şeyi bütün eşyaya mâlik hükmüne geçirir.** (İnsana verilen insanlık kainatla alakadar etmiş. Hiç kimse olmasa da bir kişi sen yaratılsan bütün insanlar için de aynı malzeme lazım.)

Hayat ile, bir şey-i zîhayat diyebilir ki, "Şu bütün eşya malımdır. Dünya hanemdir. Kâinat, Mâlikim tarafından verilmiş bir mülkümdür." (Allah seninse Allah'ın mülkü de senindir gör. Allah seninse, iman etmişsen Allah'ın neyi varsa senin oluyor. Senin de oluyor, benim de oluyor, onun da oluyor. 4. Şua'dan söylüyorum; Allah'a iman edince Allah'ın neyi varsa benim oluyor. Bu neyi tamir ediyor? Mala düşkünlüğü, sahiplilik hissini tamir ediyor. Bu sahiplilik hissi ile tatmin oluyor. Şualar 62'de bunu söylüyor. Allah alemimizde ne kadar hakimse mala doyum olur. Allah alemimizde ne kadar hakim değilse mala doyum olmaz. Alameti nedir?

Mala saldırır. Mala karşı doyumsuzluk Allah ile tatmin olunuyor. Allah ile tatmin olmayan bir insan mal için mala saldırır. Bu yüzden büyük zatlar çok asude. Herkesin peşinden koştuğu şeylerde onlar çok rahat. Bir insan Allah'a hakiki mal olursa, bütün eşya onun malı gibidir. Bu cümle ciddi bir psikolojik sıkıntıyı da tamir ediyor. Bu büyük zatlar Allah ile doyduğu için mala düşkünlükleri yok. Çaya şeker koy, eridi, biraz daha koy, eridi, biraz daha koy, doyduğu için daha erimez. Büyükler Allah ile doyduğu için mülke tenezzül etmiyor. Ama bu da tembellik anlamında değildir. Beyazıd-ı Bestami'ye sordum, '**Siz nasıl bu kadar büyük oldunuz da tarih sizi silemedi?**' dedim. Tarih Geylani'yi silebilir mi, Rabbaniyi silebilir mi? Dedi ki; '**Sizin için büyük olanlar bizim için büyük olmadığı için biz büyük olduk.**')

Nasıl ki ziya, ecsâmın görülmesine sebeptir ve renklerin bir kavle göre sebebi vücududur.

24. sözde sayfa 337'de anlatıyor. Şu renkler var ya, güneşten gelen ziya maddeye çarpar, maddenin bu yapısı dışa yansır, kendisi böyle değildir, yansıttığı budur. Karanlık olunca bu maddenin rengi eşit oluyor. Yani güneşten ziya geliyor, maddenin içine giriyor. İçerideki dalga farklılığından bize yeşil, mavi gözüküyor. Bir kavle göre böyledir.

Öyle de, hayat dahi mevcudatın keşşafıdır.

İlk önce ziya ile misal verdi. Güneşten ziya geldi. Bir sürü renkler çıktı. Ziya eşyayı keşfetmiş oldu. Onu kaldırırsanız örtü. Ben size karanlık örtüsü örttüm diyor. Karanlığa örtü diyor, hayata örtü diyor, imana örtü diyor, akla örtü diyor.

Keyfiyâtın tahakkukuna sebeptir.

Yani hayat dahi bu mevcudatın varlığının varıdır. Hayatla var ediyor, hayatla keşfediyor. Bu elimdeki kırmızı kalem için mavi kalem var mıdır? Yoktur. Çünkü şuuru, hayatı yok ki. Bu kalemin hayatı olmadığı için diğer kalemi keşfedemez. Bu kalem kendisinin varlığının şuurunda değil. Bizim aramızdaki fark budur. Kalem var olduğunu bilmiyor, ben var olduğumu biliyorum. Sonsuz bir fark var. Varlığının şuurunda olmak imandan da öncedir. Varım diyebilen iman ediyor. Varlığının farkındalığıdır iman. Varlığımın farkındalığının ruhumdaki karşılığı imandır. Ben var olduğum için, var olanların farkında olabiliyorum. İşte hayat böyle bir keşşaftır. Ağaçta varlığının farkındalığı yok. Eğer iman girerse varı var ediyor. İman hayata hayat olsa her şey dirilir. Hayat her şeyin malzemesidir. Anlamak için söyleyelim. Buzdan suyu çekerseniz yok olur. Varlıktan hayatı çekerseniz mevcut olmaz. İnsandan imanı da söküp atarsanız böyle olur. Varlıktan hayatı almak ne ise, hayattan da imanı almak öyledir. Buzdan suyu kaldır, insandan da imanı kaldır.

Kalemde hayatın ziyası olan şuur yok. Peki kalemde hayat var mı? Var. Hayat var ama şuur seviyesinde hayat değil mi? Kalemde varlığın malzemesi seviyesinde hayat var. Bu kalem hayatın katranı gibidir. Onu biraz daha inceleştirirsek zihayat olur, ağaçlar olur. Ağaçlar ruh sahibi değil, hayatları var. Biraz daha hayat inceleşirse hayvanlar olur, hayvanlar ziruhtur, ruh sahibidir. Biraz daha inceleşirse cinler olur, biraz daha inceleşirse melek olur, biraz daha inceleşirse insan olur, biraz daha inceleşirse insanların mertebeleri olur, kamil insanlar olur, asrın imamları olur, nebiler olur, peygamberler olur, biter. Hayatın en cami mertebesi ism-i azama mazhar Muhammed asm'dir. O mertebeden katran mertebesine kadar hayatın nihayetsiz mertebesi var.

Hem cüz'î bir cüz'ü, küll ve küllî hükmüne getirir.

Bu çok güzel bir şey. Cüz, cüzi, küll, külliyi size anlatıyorum. Benim karaciğerim cüzdür, bütünün bir parçasıdır. Böbreğim cüzdür, midem cüzdür, yan, parçadır. Bu cüzleri toplarsak küll oldum. Bu somut için kullanılır. Üstad zahir misal verirken cüz, küll kullanır. Mevcudattan bir şey ispat etmek için cüz ve küll kullanır. Peki her bir DNA'da ben var mıyım? Varım. Her bir DNA'nın içinde bütünüm var, onun adı cüz değil cüz'idir. Bütünün aslı demektir. Cüz'i, o cüz'ün aslına sahip demektir. Her bir DNA'da benim oluşuma cüz'i denilir. 200 trilyonu aşkın hücrem var, her bir hücremde her bir zerresinde ben olmalarımı topla, cüz'ileri topla, küllî olurum. Bu ne işime yarayaak? Üstad soyut kavramlarda, enfüsi tefekkürlerde cüz'i ve küllî kullanır. Somut kavramlarda, mülkü anlatırken, eşyayı anlatırken verdiği misallerde cüz ve küll kullanır.

Hayat neymiş? Cüz'î bir cüz'ü, küll ve küllî hükmüne getirir. Hayat öyle bir şey ki mevcudatın bir cüz'üsünü küllî yapıyor. Aslı ile beraber anlamlandırıyor. Mesela bir yaprağı ağaçtan kopart, bir şey değil. Ağacı da bahardan kopart, yine bir şey değil. Baharı da dünyadan kopart, hiç anlamı yok. O ağaçtaki bir yaprak cüzdür ama bütünsel olan o küllîye kıyas ettiğin zaman o yaprağın olabilmesi için Allah lazım. Bir yaprak olabilmesi için Allah lazım olduğu gibi, bütün yaprakları için, bütün kainat için de aynı Allah lazım. Allah için zorluk kolaylık yoktur. Bir yaprağı Allah hangi kolaylıkla yapmışsa 18 bin alemi de aynı kolaylıkla yapmıştır. Bunun sebebi hayatın letafetindedir. Allah'ın kudretinin içinde acizlik olmadığı için, kudretinin içinde mertebe yok. Allah'ın ilminin içinde cehalet olmadığı için ilminde mertebe yok. Sonsuz ilim, sonsuz kudret, sonsuz irade. Artık bir yaprakla kainat eşit. Böyle bir Allah'ımız var.

Ve küllî şeyleri bir cüz'e sığdırmaya sebeptir.

Mesela bütün Hasan'lar var ya, 200 trilyon DNA, gitti bir tane hücreye koydu, hayatla yapıyor. Hayat böyle nokta değil, noktanın da arkası. Onun için buraya sonsuzu koyarsınız. İnsanı meydana getiren atomların arasındaki boşluğu sıkıştırırsak insan nokta bile olamaz diyor Müslüman olmayan bir bilim adamı. Cenab-ı Hak bu noktaya hava bastı, ben oldum. Elif gibi gözüktüyorum. Neden? Bütün yazıların harfleri elifle yazılır. Lamelif beşerle beraber insan demektir.

Ve hadsiz eşyayı iştirak ve ittihad ettirip bir vahdete medar, bir ruha mazhar yapmak gibi, kemâlât-ı vücudun umumuna sebeptir.

Alemimizde bu kadar farklılıklar var ya, zanlardan, düşüncelerden, hislerden, malumatlardan, ahiretten.. Bir sürü bilgiler uçuşuyor. Hepsini tek bir şeye dönüştürüyor. Ben olan ben oluyor. **'Ve hadsiz eşyayı iştirak ve ittihad ettirip'** Yani birbirini tanımayan eşyaları birbirini tanıyormuş gibi hareket ettirmesi.. Ağaç nereden bilecek ki bana göre elma yapsın, güneş nereden bilecek ki ben üşümeyeyim diye ısıtsın.. 'Bir ruha mazhar yapmak gibi' Dağlar var, kuşlar var, bunları bir arada tutan hayat neye benziyor? Vücuda bakar ısınır, karaciğer, böbrek, kaslar, gir içeriye hisler, fikirler.. Bunları tutan nedir? Bendeki ruh. Kainatta ise hayat. Hayat kainatın zübdesi ya.

Hattâ hayat, kesret tabakatında bir çeşit tecellî-i vahdettir ve kesrette ehadiyetin bir âyinesidir.

Dağlar, tepeler, taşlar, hayvanlar, denizin içindekiler.. Hepsi farklı farklı tanımladığımız şeyler. İn aşağısına. Hepsi tek şeymiş. Hayatmış. Kesrette ehadiyetin bir ayinesiymiş. Hayat ehadiyet

aynasıymış. Bütün isimler onda gözüktüyor. Hayat kesrette ehadiyet gibidir. Ehadiyet neydi? Mesela deniz yüzüne güneş vursa, her bir damla ehadiyet, o ehadiyetlerin toplamı vahidiyet ama o bir damlada da güneş var. Bu mevcudatın her şeyine sebep güneş olduğu gibi, hayatta bütün varlığa, kainatında güneşlerin de sebebi ehadiyete mazhar en cami nedir? Hayat. Her şey onun üzerine ceyeran ediyor. Onun için ism-i azamdır hayat.

Bak, hayatsız bir cisim, büyük bir dağ dahi olsa, yetimdir, gariptir, yalnızdır. Münasebeti, yalnız oturduğu mekânla ve ona karışan şeylerle vardır.

Dağa bak. Hep aynı. Sinop'taki dağ gelmedi seninle. Ama kuşlar yer değiştirdi. Dağlar rüzgardan, güneşten etkilenmez, yerinde durur. Ama karınca kardan, mekandan, mevsimden etkilenir. Bir karınca hayat cihetiyle dağdan daha büyüktür. Çünkü dağın hayatı yok.

Başka, kâinatta ne varsa, o dağa nisbeten madumdur.

Bir dağ çok çok üzerindeki hisseder. Ama Ağrı dağı benim varlığımı hissetmez ki. Ben bazen acıyorum. Bu dağ var olduğunu bilmiyor. Ben var olduğumu bilmeyeceğim, bu imansızlık gibi bir şey. Allah'ta 'ben Allah'ım' diyor. Varım, varlığımın şuurundan ortaya çıkan lezzet-i ruhaniye, huzur var ya, bu insanın ne cehennem endişesi olur, ne cennet sevdası olur. Cennet gayesi olmayanın cehennem endişesi olmaz. Cenneti gaye edinenin cehennem endişesi olur.

Musa Aleyhisselam sormuş ya; **"Ya Rabbi Ümmetim Rabbin kimdir diye soruyor. Ya Rabbi Sen kimsin?"** Cenab-ı Hak; **"Ben Allah'ım"** demiş. Allah Allah olduğunu biliyor. Allah Allah olduğunu bilmekten Allah'a mahsus lezzet-i ruhanisini düşün. Bende diyorum ki **"Ben Hasan'ım. Allah'ın kuluyum. Muhammed asm'in ümmetiyim. Bediüzzaman'ın talebesiyim. Sizin de kardeşinizim."** Bu bilinç, bu şuur, bu anlayış beni 60 yaşıma kadar getirdi. Varlığımın farkındayım. O zaman bu varlığımın hedefi cennet olamaz. Bu varlığımın korkusu olamaz cehennem. Benim cehennemim, cehennemim sahibi olan Allah'ı kaybetmektir. Esas cehennem Allah'ın yokluğudur. Cennetin cenneti nedir? Cennetin sahibini bulmaktır. Allah'ı bulmaktır. Mallar malını buldum, kovanım yağma olsun..

Çünkü, ne hayatı var ki hayatla alâkadar olsun, ne şuurunu var ki taallûk etsin. Şimdi, bak küçücük bir cisme, meselâ balarısına: Hayat ona girdiği anda, bütün kâinatla öyle münasebet tesis eder ki, bütün kâinatla, hususan zeminin çiçekleriyle ve nebâatlarıyla öyle bir ticaret akdeder ki, diyebilir: "Şu arz benim bahçemdir, ticarethanemdir."

Çok sükür 29. Sözün tabiratlarını hemen hemen bitirdik. Bunun üzerine artık mana ve anlam cihetiyle gideceğiz. Tabirat üzerine değil. Yarında inşallah alemlere gidiş geliş üzerinde bahsedilecek.